Download from:aghalibrary.cm

د چاپ حقوق له شاعر سره خوندي دي
کتاب پېژندنه
د کتاب نوم:ستورو ته ناست يم له سيتاره سره
شاعر: سعيد زابلی
کمپوز: خپله شاعر
د پښتنۍ طرحه او ډيزاين:ايمل مايار او وزيرمحمد کتوازی
د چاپ لګښت: محمد نبي تلاش
چاپ چارې: اسد دانش خپرندويه ټولنه
د چاپ کال: ۱۳۹۱

szabuli@yahoo.com

ترون

د شهید عبدالصمد روحاني په نوم چا چې خپله ځواني د ولس او هېواد لپاره په رښتیا ویلو کې قربان کړه!

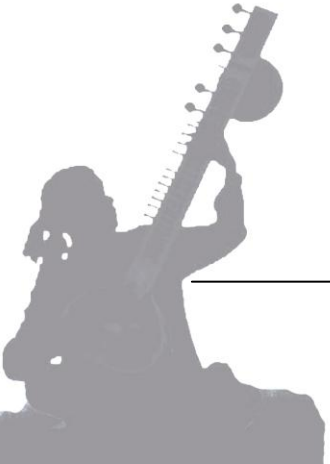

ډالۍ

هغو مشرانو ته چې پر خپل خدای، خاوره او ولس باندې باور لري

هغو اتلانو ته چې د خبرو پر ځای عمل ته ژمن دي

هغه ځوانان او پېغلې ته چې د هېواد د بیارغونې لپاره یې په ورغوي کې تنهاکې ده

او دوو نازولو ملګرو غلام سخي نوریوال، محمدیار یار او ډاکټر احسان احسان الله درمل ته

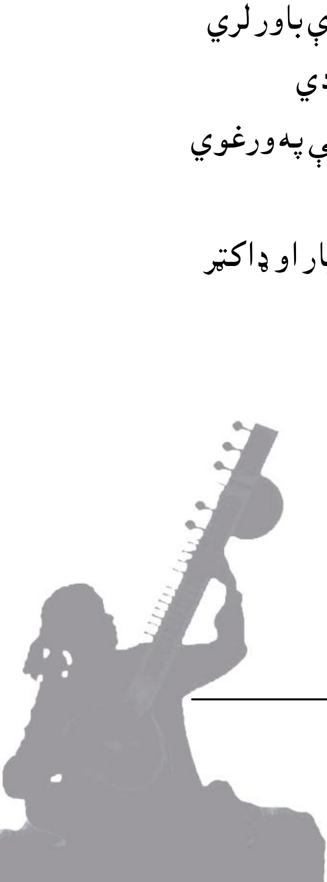

زابلی په خپلو شعرونو کې

سعید زابلی د پښتو ژبې د مخکښو ځوانو شاعرانو په قطار کې راځي، زابلی په خپلو شعرونو کې د خپلو ځانګړو تجربو انځورګري کوي، شعري ژبه یې خوږه او روانه ده، انځورونه یې د رڼو اوبو په څېر روان او رڼه دي، د تخیل ناوې یې د عاطفې په ګاڼه سینګار ده، د شعر لمن یې د غلو او مبالغې له ازغیو پاکه ده، متناسبه موسیقي لري، خو څرنګه چې په ورځني ژوند کې اقتصاد په پام کې نه نیسي نو همدا رنګه کله ناکله ترې په کلیماتو کې هم اسراف کېږي، د ادب په دغه ګلورینه خاوره ورته د لا زیاتو رنګونو په هېله یو.

شرر ساپی

ریالیستیک او رومانیتک شاعر

د شعر د لیکلو لپاره د لمسون، احساس او اغېز اړتیا ده، ښه شاعر درې واړه په ښه توګه توږي او د شعر یو ښکلي صنم ترې جوړوي چې هر څوک ورته پخپله سترګه او نظر ګوري. د همدې اړتیا له مخې سعید زابلی د خپلې ټولنې غمیزې، خوښې، دودونه، دخپل محبوب د سترګو ښکلا او نازونه او دارنګه د نړۍ د روانو بدلونونو په واسطه لمسول شوی، څو شعر ولیکي.

د احساس اړتیا زابلی چې د ویښ وجدان لرونکی دی نو له دې کبله د خپلې ټولنې غم، خوښې محسوسوي، د خپلې مینه ناکې ارواه په واسطه د خپل محبوب مینه، ناز او غم محسوسوي او بیا دغه احساس په شعر کې رانغاړي.

بلاخره دغه مرغلرې په هر چا په ډېر قوت اغېز ښندي، د هرکس د پاره بېله بېله سکالو وړاندې کوي، چاته د وطن مینه، چاته د جانان مینه چاته له تیارې او جهالت څخه کرکه انځوروي او هغه د همدې حقیقتونو د منلو د پاره مجبوروي.

زابلي صاحب په روان ادبي بهير کې يوائينى ځوان شاعر دى، چې په
تېرو څو مياشتو کې يې لسګونه شعرونه له پښتو انګليسي ژبې ته
ژباړل شوي، چې د زابلی صاحب خيال، فکر او شعر ته يې نړيواله ژبه
ورکړې ده.

زه ورته د کتاب د چاپ مبارکي وايم او د لانورو مرغلرو د پيليو توفيق
ورته غواړم.

په درنښت

ډاکټر فيض ځلاند ، يريوان، ارمينيا

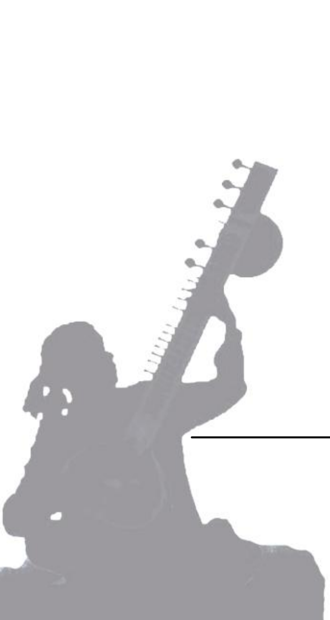

زابلی سعید ، زه له ډېرې مودې راهیسې پېژنم، د شعر او شاعرۍ اورمړی تارهم سره لرو.

څه موده له مخه مې ځو نظمونه هم ولوستل، شاعري یې چې ما لوستې راته‌وله ده، خبره سلا بلا نه شواړه وای خیال یې خپل دی. یو نظم یې دی چې سرلیک یې(وعده)وو ظاهرا یې یوه مرغۍ پکې پاللې وه، خو د الوتونکي په وزرونو پورې یې ډېرعاطفي پیغامونه غوټه‌و ، ما خوند ورنه اخیستی، څنګلوری او عمومي خیال یې تر پایه ښه پالل شوی، غزلې یې هم ډېرې یو لاس دي، په سړه سینه روان وي، خدای دې همداسې پوست موست لري.

ومان نیازی

شعر د زړه اواز دی، آن د ښوونځي له نهم ټولګي څخه د زابلي اشنا د زړه اواز ته غوږیم.

ستاسو په لاس کې ټولګه یې د زړه د اواز او دروني احساس ښکلې هېنداره ده. چې په کراتو کراتو مې ترې د چاپ هیله کړې ده، مبارک شه دا ارمان مې هم پوره شو !

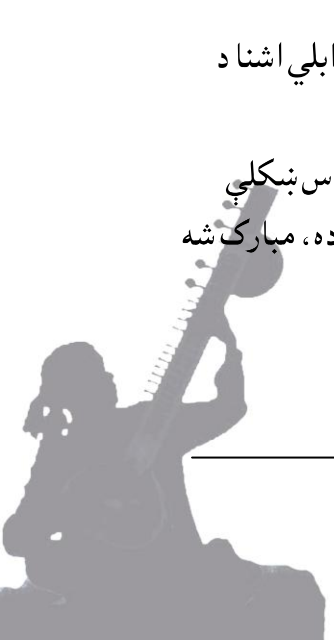

عبدالرحیم هلال (غزنی)

تور توتان تر یار قربان:

ځواني له احساساتو ډکه دوره ده؛ سعید زابلي هم ځوان دی او کلام یې له احساساتو ډک دی.

خو زه غوره هغه خبره ګڼم چې د پښتو د اوسني نثر پاچا استاد سعدالدین شپون کړې ده، استاد وایي موږ که شعر لیکو یا کیسه پر خپلو احساساتو باید کنټرول ولرو. زابلي ډېره هڅه کړې چې پر خپلو احساساتو کابو وي، خو د ځوانۍ جوش بیا بل څه دی، له دې نه ډېره مستي غواړي. ډېر ځله یې بغاوت ته هڅوي خو هغه هم سپېڅلی بغاوت.

زابلی هم نظم لیکي، هم څلوریزې او هم نظمونه؛ خو زما یې هغه کلام خوښېږي چې نوې خبره یې په ښکلو لفظونو کې وړاندې کړې وي. د دې د شاعرۍ یو امتیاز دا دی چې تل خبره کوي او هغو شېبو او ناخوالو ته سندریز رنګ ورکوي چې ده پخپله تجربه کړې وي. زابلی له کلي کابل ته راغلی، خو دا چې دلته رنګونه نور دي او د کلي ښکلا په کې نشته خوند ترې نه شي اخستی، په کوم ښایست پسې چې راوتی دی هغه یې نه دی موندلی، خو ښېرا نه کوي:

سعید واپس زابلي فطرت له ځمه
کابله وران مه شې دوکه دې راکړه

دی ازاد شعر ته نظم وایي، خو زه ورسره نه یم؛ دغه شعرونه یې خورا
خوندور دي:
ورځ شوه تېره
د مرغانو او سیندونو په سندرو
سپوږمۍ هم لیڅې غړلې
په تیارو کې په لامبو ده
ستوري مینځي په چینو کې خپل مخونه
مګر زه کرخت کرخت یم لا تراوسه
لکه واوره د لوتېږې و بغل ته
ته رانغلې زه دې جز د فطرت نه کړم
په غزل کې ښه لاس لري، خپله خبره په ساده انداز نوروته انتقالولای
شي، همدا یې کامیابي ده، خو که لږ خپل کلام ته انځوریز رنګ
ورکړي؛ بې جوړې به وي. کله کله دا سې بیتونو سره هم مخ کېږو چې

کېدای شوای لږ پرې کار شوی وای او ښه لیکل شوی وای او داسې ډېر ساده باده نه وای:

په ښار کې اوس هم کلیوال دی سعید
کوي دخال یا د پیزوان خبرې

دا خبره ځکه کوم چې زابلی ډېر داسې بیتونه هم لري چې هم په کې خوند شته، هم رنګ شته او هم ښه اوډون لري:

که ته ګل نه یې، نو بیا وایه چې څه یې؟
چې وږمې ځولۍ ځولۍ درپسې درومي !

دلته ځولۍ ځولۍ وږمې شعر ته یو خاص خوند ور په برخه کړی دی او تر ډېره نوې خبره ښکاري، ښایي ما ته داسې وي.

دا کرښې د زابلي د ټولو شعرونو په اړه صدق نه کوي د ده شاعري خوندوره او ښکلې ده، خو ده راته همدا څو شعرونه راکړل او په منډه یې د یو څو تورو د لیکلو وویل. تور توتان تر یار قربان.

صدیق الله بدر

کابل

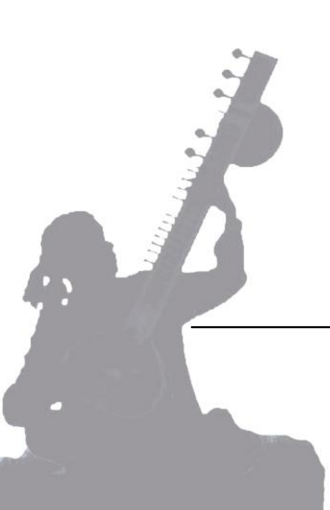

... او منته

زه چې په کوم ماحول کې را لوی شوی یم، ډېر څه و چې له ما یې د شعر ژبه غوښته، په ډېرو الفاظو پسې مې منډې وکړې، د ډېرو خیالونو، فکرونو او د عاطفې ډګرونه مې پسې کچ کړل، خو شعر لیکل هم بلا هنر غواړي، دې لاره کې بریالی قدم وهل لوی بخت غواړي، مګر خوشحاله په دې یم چې ځینو زړونه بیرته مثبت غبرګون را کړی، چې دې کار زه بیا بیا هڅولی یم په دې لاره کې د قلم څوکه ګړندۍ کړم، مخکې مې غزل لیکل خورا خوښېدل، خو کله چې د ازاد نظم په اهمیت پوی شوم، یا د نړیوال ازاد نظم مطالعه مې وکړه، دې باغچې ته مې هم سترګې ورښکاره کړې، یوه نیمه تجربه مې په کې وکړه، دا چې دا به څنګه تجربه وي، تاسو به یې ولولئ!

زه ډېر څه نه لرم خو له فیصل فاران، ومان نیازی، عبدالغفور لېوال، ومان نیازي، صدیق الله بدر، ډاکټر ځلاند، شرر ساپی او عبدالرحیم هلال څخه مننه کوم چې زما د شعرونو په اړه یې خپل نظرونه وړاندې کړې دي او د محمدیار یار، اسد دانش(ګل دادا)، ډاکټر احسان الله

درمل، بشیر احمد فیضان دوی دې کور ودان وي چې زه یې د دې کتاب
د چاپ لپاره هڅولی یم.
او د دې کتاب لګښت ملي ځوان محمد نبي تلاش په غاړه اخستی، دا
ځوان افغان فرهنګ ته د خدمت په موخه د دولسو کتاب د چاپ ژمنه
کړې چې تر نیمایي یې زیات چاپ کړي او دا شعري ټولګه یې هم په
ورین تندي تر چاپه ورسوله زه له دغه ځوان څخه د مننې ترڅنګ ځان د
ده د احسان پوروړی ګڼم، لوی څښتن ج دې د ده غوندي ځوانان ډېر لري،
په پای کې له ټولو نه یو ځل بیا مننه کوم، کندوګان یې له غنمو ډک. په
ژمی کې ښایسته پیتاوی او په دوبي کې یې د ګلاب سایوو ته غواړم.
سعید زابلی

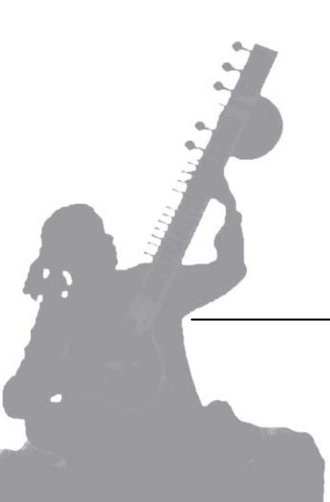

دا دعا ارمان خدایه
وکړې لږ باران خدایه

شوندې د ګلاب وچې
رحم د اسمان خدایه

امن د پښتون غواړو
ته یې مهربان خدایه

ستا کرم ته تږي یو
سوله د افغان خدایه

زړه سعید دا ستا په یاد
غواړمه روښان خدایه

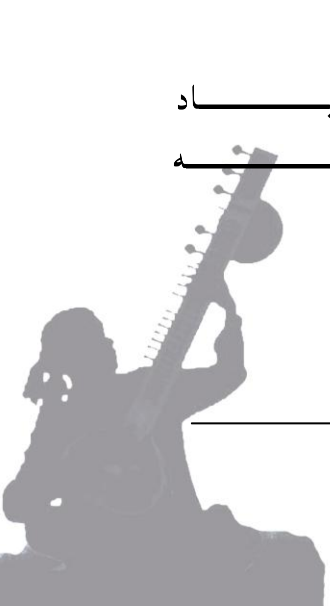

د چینې رڼې اوبه د ونو سیوري
د محراب ومخ ته لپې دعاګانې
زما او ستا د ژوندون ګډه فلسفه ده
نو بیا ولې سره وران یو
پر تندي مو دي راشنې د نفرت کرښې
دا کیدای شي چې دې لمر یوا ځې ستا شي؟
یا دې زه لمنه ډکه کړم له ستورو؟
راشه بیرته غېږه راکړه چې پخلا شو

چې پر ما دې پېرزو نه دغه غمی دی
وایه کوم بختورو ړی ستا زړګی دی

ستا و شونډو ته یې خوله کې اوبه راشي
دا راغلی له صحرا ساده سړی دی

اوس هغه زمانه نشته لېونیه
چا ویل چې یار له یاره سپیلنی دی

و پردو ته یې دي کښته سترګې زیړې
خو په کور د ننه ښومره ستر زمری دی

نور د جنګ سندرې وایي حماسي دي
خو سعید ګوره د ښکلو لېونی دی

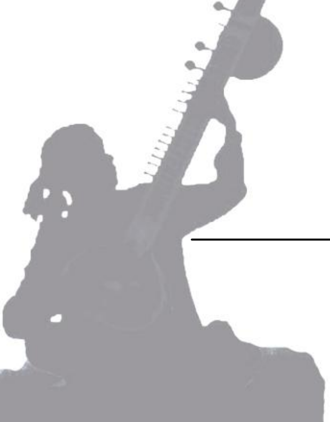

زما ولس وطن ګلاب، کم تر کشمیر نه لري
هرڅه لري، مګر بدبخته دی امیر نه لري

د دې وطن له دې حالاتو معلومیږي داسې
لکه چې دلته یو څوک هم زره ضمیر نه لري

څنې دې بل زیارت ته یوسه اې ملنګه اشنا
ستا وخوبونو ته هیڅوک دلته تعبیر نه لري

په دې مالت کې داسې ښکلی چرې نه شي موندای
چې بلا زړونه به ضرور د چا اسیر نه لري

چې بې د ښکلو پر زړو چک لکه سیتار لګاوه
اوس دې غزل سعیده هغه شان تاثیر نه لري

لکه ږلۍ پر ګلابونو د صحرا روانه
د دې وطن پر خلاف څومره ناروا روانه

خدایه په کومه ګنا مونږ یو درته پړه راغلي
چې د زخمي لپو دعا مو بې مانا روانه

نن په محفل کې څه عجیبه راته ته ښکاره شوې
لاس مې در وړاندې په دې شک کړو چې مینا روانه

ستا او سپوږمۍ ترمنځ ودې راز ته حیران پاتې شوم
ته وې ویده، مګر ترمینځ مو وه رڼا روانه

سعیده زما له دغو خلکو شي په دغه ګیله
دوی چرته لاړو او پر کومه ده دنیا روانه

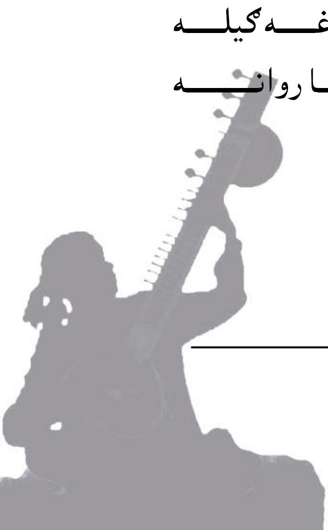

چې ځوک حق غواړي، له دې دوو به کړې یو کار ومخ ته
یا به زړګی خوري، یا به نېغ ورځي د دار ومخ ته

څنګه په منډه دې د خدای مخ ته خبرې وکړې
زما خو ژبه تلولی شي د خپل یار ومخ ته

چې پر وطن راتلې لوخړې زموږ د غه وس و
په لپو اوښکې مو شیندلې د غبار ومخ ته

خدایه په دې ګناګار، نور څومره احسان به کوې
ستورو، جانان دی غوږ نېولی، زما سیتار ومخ ته

سعیده ګل سره روغبت کې د غه هم ومنه
چې ستا د ګوتو هرکلی به کوي خار ومخ ته

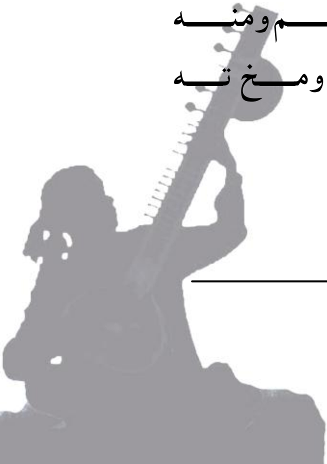

حسن به څه محدود کړې ښکلې تر نقابه پورې
چا دې وږمې ایسارې کړې تر ګلابه پورې

وطن خو کار غواړي ولسه، ستا د وخت مشران
مانې یې دنګې دي، د واک تش تر خطابه پورې

لکه دعا ښه تر یقینه به مې ځنډ کولو
ما به دې شونډې ښکلولې تر ثوابه پورې

په دغه تمه ګوندې لپې درنه ډکې کړمه
ما رسولی ځان تر هره یوه سرابه پورې

سعید ساده په عقیده باندې نور نه پوهېږي
یوازې سر یې دی ساتلی تر محرابه پورې

بې وږمو پېغله د حجاب ښکارېږي
ګلاب اینه کې هم ګلاب ښکارېږي

سادګي دا ده چې خرخ شوی مشر
موږ ته قبله، موږ ته محراب ښکارېږي

اخلي رشوت، ته وا ثواب یې په کې
خو، ناروا ورته شراب ښکارېږي

د یار په شونډو د رقیب ستاینه
دا راته هم د خدای عذاب ښکارېږي

سعیده سترګې چې خیرنې نه وي
د ښکلي مخ د خدای کتاب ښکارېږي

د زمانې د سپېره جبر، بلا نه ده مړه
موږ يې تمام کړو، خو د وخت اژدها نه ده مړه

ښايسته زلمي، ښايسته پېغلوټې د ګلونو په څېر
شول په کې ښخ لکه ګلونه، صحرا نه ده مړه

لا يې هېر نه يم، په خوبونو کې دعا يې وينم
د مړې مورکۍ مې لا په ما هم اروا نه ده مړه

غواړي سعيده زما وطن کړي د مرګونو تابلو
لا جادوګره دنياګۍ په ګناه نه ده مړه

داسې ولس په څه ژوندی وي چې ګوښې ته ناست وي
په ګل وطن چې د لمبو وننداري ته ناست وي

حیران په دې یم چې په زړه کې به یې څه ورګرځي
ښکلی چې ګوري، خپلې سترګې و ایینې ته ناست وي

دا مساوات دی چې دې مشر وي شرابو کې غرق
غریب ولس دی وږی تږی، دروازې ته ناست وي

دا ستا خیالونه ښاپیرو غوندې را ورسیږي
سعید چې شعر لیکي، تیاره کې و ډیوې ته ناست وي

لکه د ښکلې مخ، محدود زه تر نقابه ښه یم
دې زمانه کې پټ د خلګو له حسابه ښه یم

ګوندې کوڅو کې څوک د ژوند له رازه وپوهوم
جومات دې ستا وي زه محروم له دې ثوابه ښه یم

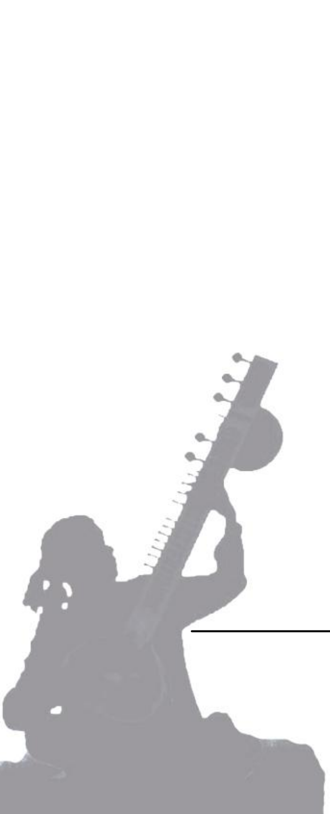

د ننګ ناموس چې چا لوټمار کړی دی
موږ په هغو خلکو اعتبار کړی دی

خدایه دا ستا په دومره لوی جهان کې
تا پنجابی پر موږ بادار کړی دی

قام کې خو ټوله برابر غونډي وي
موږ کې، نواب، بل دې سردار کړی دی

رقیبه وایه د خدای په نامه
تا نو بیا کوم د سړي کار کړی دی

د فطرت خلک په کې نه شي موندای
سعید نفرت ځکه له ښار کړی دی

را باندې اوري يو ارمان جانانه
دا ستا له سترګو په ايمان جانانه

ته مې په خوا کې يې عجيبه دا ده
خو زه بيا هم يمه پرېشان جانانه

تعريف د ژوند د فلسفې که غواړې
ودان په مينه دا جهان جانانه

د غزل راز چې له هرڅه را اخلم
ته په هرڅه کې يې خندان جانانه

بې تا سجدې سعيد د زړه په زور کړم
زما شيرين افغانستان جانانه

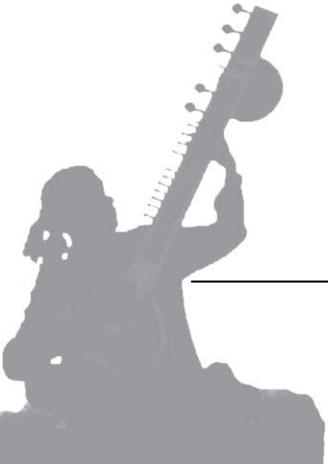

ستوري شمېرمه يو څه شمار په کار دی
هغه راځي لږ انتظار په کار دی

سختو حالاتو کې چې قام رابچ کړي
مورږ ته يو مشر لږ هوښيار په کار دی

چې د رقيب په خوله خبره کوي
يو څه خو تا له هم اختيار په کار دی

حالات غمجن زاهده ستا خوښه ده
يا مى روا کړه يا سيتار په کار دی

سعيده هر څو که وعده وکوي
په جانان کله اعتبار په کار دی

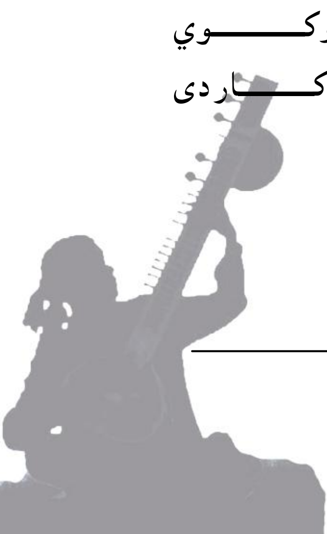

چې مې دې خوږ زړه ته دوا شي په کې
ګوندي يو يار خو به پيدا شي په کې

د دغه ښار دي عجيبه خويونه
د غره سړی ولې تالا شي په کې

ښکلي به چرته هم بې ياره نه وي
زموږ خوبونه که رښتيا شي په کې

چې دا ستا ياد ورته را ورسيږي
زړه مې تياره وي خو رڼا شي په کې

د يار ومخ ته خو سعيده سړی
سمه خبري کړي خطا شي په کې

چې زه مین شومه او تا مې دلبري کړې ده
له هغې وروسته مو څه ښکلې زندګي کړې ده

نه در کتی شمه او نه مې درنه سترګې اوړي
لږ خو مې پوی کړه، دا دې څه جادوګري کړې ده

شبنم خو ښه دی د ګلاب پر پاڼه ورغړېده
ما خو ټول عمر پر اغزیو زندګي کړې ده

په ډک محفل کې یې د یار په لیدو اوښکې راغلې
په هغه ورځ خو سعید ډېره سادګي کړې ده

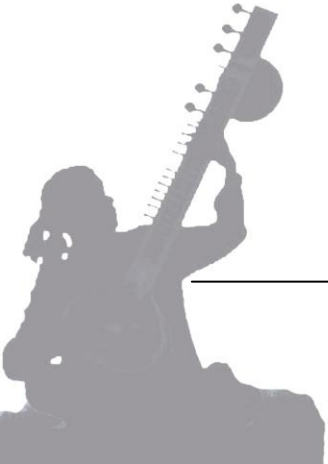

چې پېغله وي د بنګړو شرنګ نه لري
لکه غزله چې اهنګ نه لري

بیا هم دي ښکلې کلیوالې پېغلې
ساده پاده د شونډو رنګ نه لري

زما وطن په یو سپېره بېدیا کې
داسې زیارت دی چې ملنګ نه لري

دا به نو څنګه د چا زړه تېر شي
چې پښتنه خاوره دې ننګ نه لري

کتل به ښکلو ته ګنا لري خو
سعید صفا د زړګي زنګ نه لري

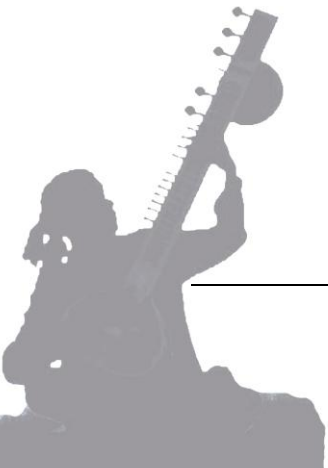

کینه یې نه زده سپین زړګی د سعید
د کلیوال مالت زلمی د سعید

د زړه خبره چې ساتلی نه شي
منم چې دغه یو کمی د سعید

خولګي چې واخلي او بیا منډې وهي
شرم یې واخلي سادګی د سعید

د لونګین وږمې په ښار کې غواړي
څه عجیبه غوندي سړی د سعید

بلا کلونه یې په ښار واړول
خو په خوی هغسي زابلی د سعید

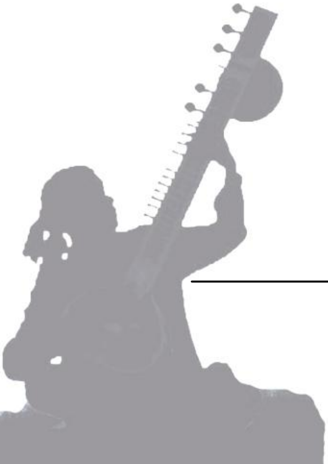

کوډې که دې نه وای په خبرو کې
خولې ته به مې نه راتلې سندرو کې

ستا ولو پټې ته رسېدی نه شي
هرڅو که ښکلا وي ببر سرو کې

ښکلی مې توپان غوندې پر زړه راغی
وړې مې د موسکا په سرو وزرو کې

هلته به نو قام ته څه خدمت وشي
واک چې وي په لاس د لنډغرو کې

ستا سعید د کلي په خوی لوی بویه
ښکاري چې ساده غوندې ملګرو کې

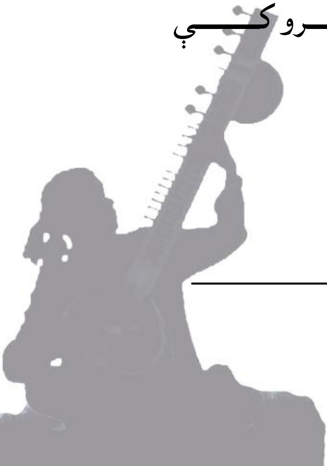

که غوړېدلي ګل ته ورته نه يې
يې خو سپوږمۍ که سوې لمر ته نه يې

دا دې کمال دی زړه په سترګو اخلې
ښکلې منمه جادوګر ته نه يې

عجبه دا ده چې په خوب کې راشې
له خوښۍ ويښ شمه، مګر ته نه يې

شهيده دلته دې شو دومره مقام
لا رسېدلی و کوثر ته نه يې

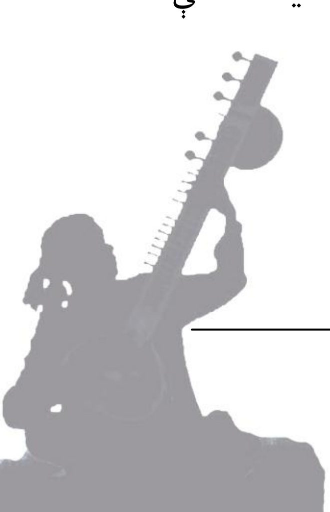

ســـعیده نـــور خـــو درنـــه شـــېخ جـــوړ شـــوی

هســـــې ختلـــــی و ممبـــــر تـــــه نـــــه یـــــې

د مشر مخ ته کشر پاثي خبر سپکه کوي
عجبه وخت شو ورور له وروره ثخه کرکه کوي

له تا را وروسته ستا بچو ورته تندی ټیټ کړی
مغلان دلته پاچاهي خوشحال خټکه کوي

له پښتنو ځکه اوس ډیلی او اصفهان هېر شوی
جګړه په کور کې یې پر کونډه یا پر ځمکه کوي

نیکه مو وایي په واده کې دریا مه ټنګوې
دا یې ګومان وي خدای پر کور د غضب ټکه کوي

دا مشران به نو سعیده ثنګه جوړ کړي وطن
هره خبر چې له دروا غو ثخه ډکه کوي

دا چې غزل کاږم خبرې هم په سُر کې لرم
ډېره موده کېږي یو ښکلی تصور کې لرم

د یار په هیله د رقیب د زړه ساتنه کوم
خدایه دا یو لاس پر ګلاب بل په تنور کې لرم

ده ته کینه ورځي عجیبه ده زما پر خوښي
دغه یوه خامي بې رنګه په تربور کې لرم

شېخ پر ممبر ویل، بې مینې ژوند تیارې ته ورته
شکر یوه حصه خو زه هم په دې نور کې لرم

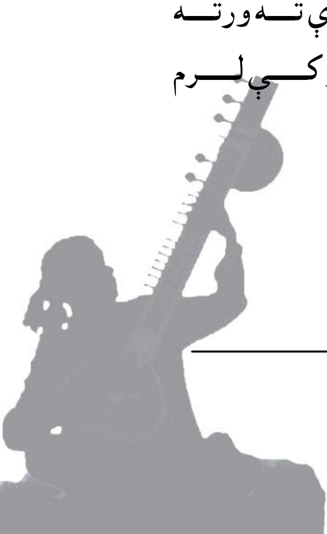

ســـعیده ویـــره لـــرم وخـــت یـــې ځوانیمرګـــه نـــه کـــړي
ځوانـــه نغمـــه لکـــه ګـــلاب د زړه تنبـــور کـــې لـــرم

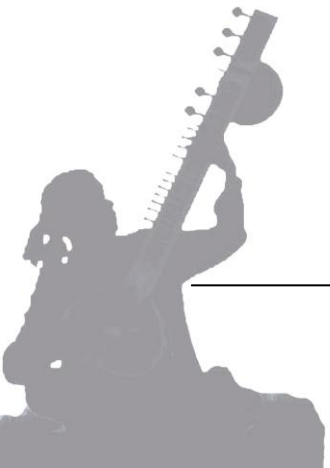

بازار تیزي ده، طبیعت په کې ناکام ښکاریږي
دا چې ګلونه د رنګونو په کې خام ښکاریږي

لکه شراب مینه مو داسې ګناګاره ګڼي
شیخ ملامت نه دی ستا شونډې ورته جام ښکاریږي

ساده ملګرو پام چې چرته په کې دو را نه شئ
دا هر ګودر راته د ښکلو پیغلو دام ښکاریږي

ښایي په دې کلي ناترسو هم بمبار کړی وي
چې د پایزېبو او بنګړیو شور ارام ښکاریږي

چــــې د چــــا مـــــخ تـــــه ګوتـــــه نيســــي او خاشـــــه لټـــــوي
ســـعيد پـــه دې مالـــت کـــې نـــور راتـــه بـــد نـــام ښـــکاريږي

بلا مودې یې په اثر کې اوسم
د ښکلو سترګو په منتر کې اوسم

دلته هم خدای ج هلته هم خدای ج یادوم
شېخه مسجد کې په ګودر کې اوسم

بخته له دېنه به نور ثه راکوې
د یار د سرو شونډو په سر کې اوسم

پښتون ملت یم بیلېدلی نه شم
که په میوند که په خیبر کې اوسم

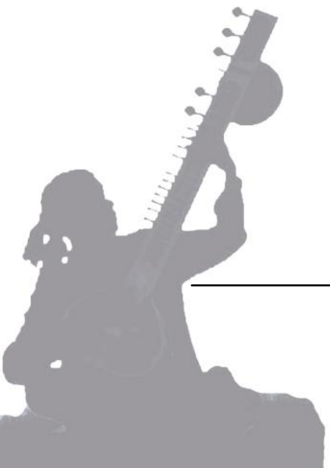

ســـــتا پـــــه دعـــــا یمـــــه ډاډه مـــــور جـــــانې
ســـــعید کـــــه هرڅـــــو مـــــره خطـــــر کـــــې اوســـــم

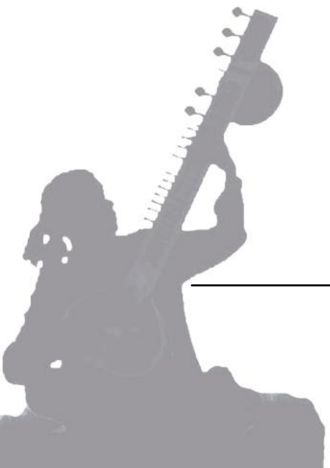

د غوټۍ شونډو او شین خال دې د سپرلي اندازه
د ښکلي حسن به دې څوک ولګوي اندازه

چې ولس مخکې وي روان او دی له شا ورپسې
د قومي مشر وي همدغه د سړي اندازه

د بل په غاړه چې چاړه ږدي يا يې ولې کله
تا لګولې ده د خپل خواږه بچي اندازه؟

اوس چې چارګل په پزه نږدي، زمانه شوه، بله
چا له به څه ښکاري له د ښه پښتني اندازه

د جنګ ترخو ترخو حالاتو کې چې مينه کوي
له ئينو خلګو مې سعيده د زمري اندازه

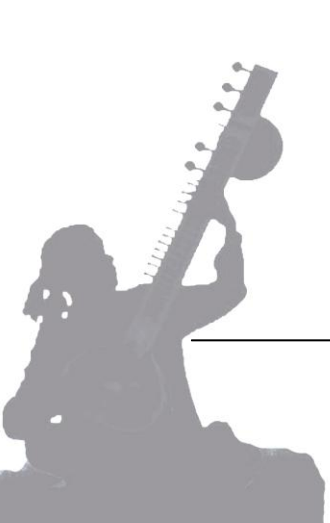

ښکلې زه اوس د سړيتوب پاخه درشل ته شومه
يو ثه وتاته، ثه وکار، يو ثه غزل ته شومه

چې شاعري مې د وږمو په ثېر تر لرې رسي
مننه خدايه طبيعت کې خو لږ ګل ته شومه

حسن منمه خو نغمې د سپرلي هم ومنه
که ستا ثهره شوه له ګلابه زه بلبل ته شومه

را باندې تېرې کړې قسمت بلا مودې په تمه
عجبه داده نه اوربل او نه ثنګل ته شومه

سعيده روغ يار مې كې وبايله قسمت ته ګوره
دا څه بلا وشوه، د كومې بلا پل ته شومه

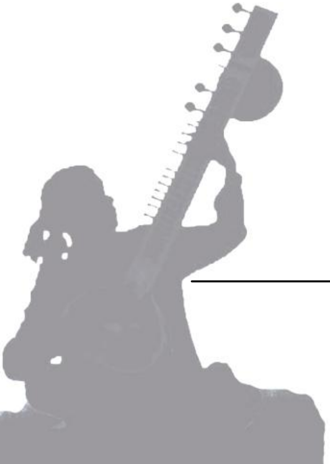

تقدیر دي جار، خیر به دي ښه وخت له ازله راشي
زموږ پر خاوره زموږ اختیار به خدایه کله راشي

بیا یې منو چې اوس پاچا زموږ خپل پښتون دی
پښتو فرمان چې کندهار ته له کابله راشي

چې مو ګلونه د بارود تور لوګي وهلي
نغمې به ښه واورو، بیا خدایزده که بلبله راشي

ښکلې بخښنه چې مې ستا شونډو ته زړه سوالیږي
دغه شیطان مې زړه ته ستا له سره چارګله راشي

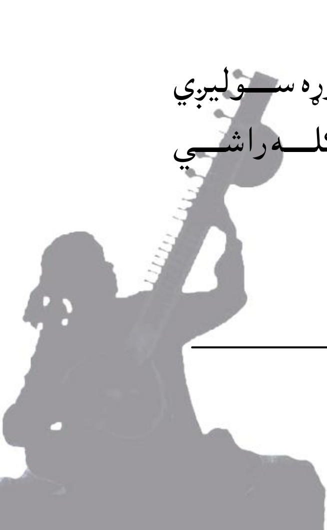

د ښار کوڅو کې ښکلي يو بل نه تپوس کوي دا
له مودو ورک سعيد به څه وخت له زابله راشي

خدايه ياد مې دي تراوسه
زما په ذهن کې تصوير دي
سپين ګلونه د نرګيس و
هاغه وخت مې ښه پر زړه دی
که به هر څومره تيارې وې د ژوند لارې
خو زما مخ ته رڼا به وې دالارې
خدايه ! زه دې وايه څومره ګناګار يم
چې دې واخستل زما له سره دواړه
د مورکۍ خواږه لاسونه

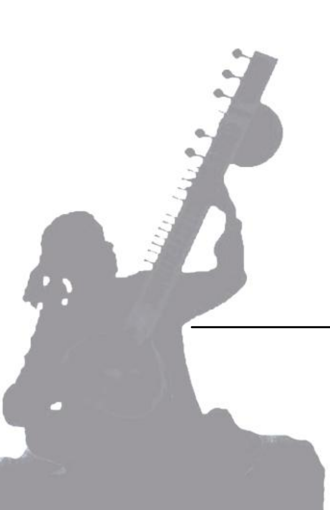

عجیبه داده پر هر چا باندې خواږه غورځوي
ښایست بلا کوي ښایست اثر پر زړه غورځوي

ستا په لیدو چې مې له سترګو څخه اوښکې راشي
دا کلیوالې د ښادۍ مخ ته اوبه غورځوي

ستا کلیوال په ښارکې هم یې پر زړګي ساتلې
ها ستا د سمال یې دی ساتلی، هغه نه غورځوي

د جبر دې سوال ته تراوسه بې ځوابه یمه
چې له نظره مې نظر ښکلی په څه غورځوي

نوره به شپه سعيد د چا په ياد کې نه رڼوي
دغه يادونه نور له زړه ثخه پاخه غورځوي

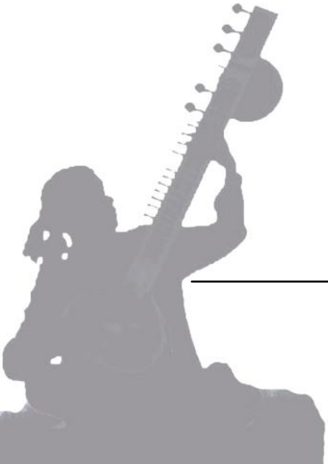

چې پښتون مشر د خوشحال مطالعه نه لري
ناولی مخ ګرځي په لاسو کې اینه نه لري

ښکلو ته ګورم خو نظر مې بې مانا پاتې شي
د عشق رنګونه ښايي دغه زمانه نه لري

ولې له لوړې مرو ، بې سوچه، بې ضمير ولسه
زموږ وطن نو وايئ کومه خزانه نه لري؟

ښکلو ته ګوره خو لږ فام کوه تکفير دي نه کړي
دا د ريا زاهدان دومره حوصله نه لري

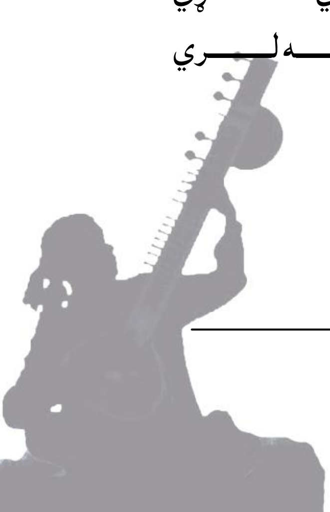

لــه شــعر يـــې خونــد اخلــه يــوې ښــكلې ويــل بلــې تــه
كنـــې ســـعيد غريـــب چنــداني قـــواره نـــه لـــري

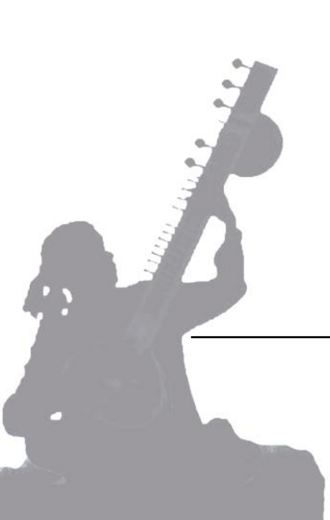

نورو ته ګل موږ ته بد رنګ دور دی
خوشحاله اوس هم د اورنګ دور دی

په خپله خاوره چې اختیار نه لرو
پښتنو والله چې بې ننګ دور دی

په خپل وطن کې چې له لوږې نه مري
د پښتانه غریب ملنګ دور دی

سپین په پوډرو فطرتي خو نه دي
په خدای چې اوس د غنمرنګ دور دی

سعیده ژوند کې به دا وارم کنه
د یار، سیتار او نی و چنګ دور دی

که د سره لمر که د ګلاب په ګل سایه روان دی
خو هر سړی د خپل قسمت په اندازه روان دی

ځوان به په څنګ کې یا کتاب او یا رباب ګرځاوه
زموږه ځوان ګورئ په څنګ کې توپنچه روان دی

هلته یو ځوان عجیب ژړل د یو جنۍ په واده
تا به ویل چې د یو چا په جنازه روان دی

بیا به د کوم ناورین خبر راوړي محله پورې
مشر بهرته بیا په کومه اراده روان دی

سعید چې کلي کې په کوم ډول شډل ګرځېږي
حیران یم ښار کې هم هغه غوندي ساده روان دی

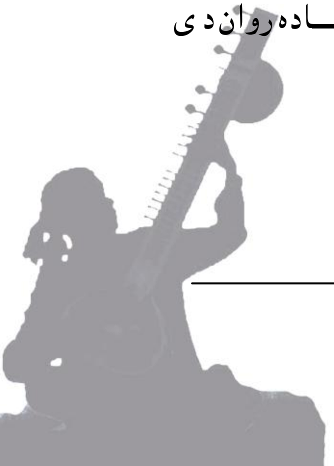

رياضت د حسن ښکلي زه بلا ګردان کومه
راز د ښکلا دي کنې ستا به څه احسان کومه

نادره دا وه، نن دې څه ډول خواره وکتل
درنه مننه ګل جانانه يو جهان کومه

چې پښتانه د غلامانو غلامۍ ته بيا يي
څه احترام به زه د دې اورنګ زمان کومه

اوس خو دستور دی ځان په سل رنګه دا خلک لړي
پر چا به څه شک د کافر پر چا به څه د مسلمان کومه

د ښار ملګري مې په دې ګڼې ساده سعيده
زه چې خبرې د چارګل لا د پېزوان کومه

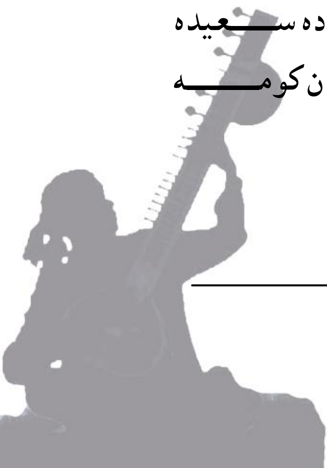

دا ستا د حسن له کتاب سره خواله کومه
ستورو ته ناست یم له رباب سره خواله کومه

ښکلې انځورې ستا د شونډو په څهره کې وینم
ساده خو نه یم چې ګلاب سره خواله کومه

هغه مې سوځي خو په تکنده غرمه کې لا هم
لکه لمر مخی له افتاب سره خواله کومه

ته رانه لرې دا ستا غم و چاته وژړوم
زه د خپل سوي زړه کباب سره خواله کومه

د مینې زور شبخه سعید چې رندانه ګرځمه
داسې هم نه ده چې شراب سره خواله کومه

وراري به خاورې و خپل رنګ ته په جذبه کې ګوري
اوس به له ناوې سره څوک په ايېنه کې ګوري

شېخه يوائې هلكان هم ملامته نه دي
شته جنكۍ چې پټې پټې دروازه کې ګوري

پښتون ولس د مشرانو كردار داسې كړلو
چې هر يو څوک يې جنګ فتنه اوس په شمله کې ګوري

يارو، سيتار سره چې اوسې بس هغه بختور
له دېنه خه سكون به نور په زمانه کې ګوري

اوبه د كلي كړي سعيده د شرابو سيالي
د ورځې پېغلې د شپې ستوري په چينه کې ګوري

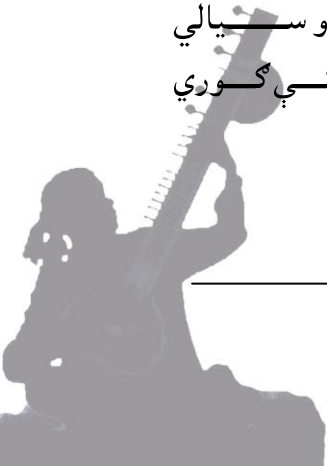

چې په رښتیا و جرئت کوو مونږ
دغه ژوندون په کوم قیمت کوو مونږ

سعیده دې ته وایي ټینګ اعتقاد
د مینې ټوله شپه ریاضت کوو مونږ

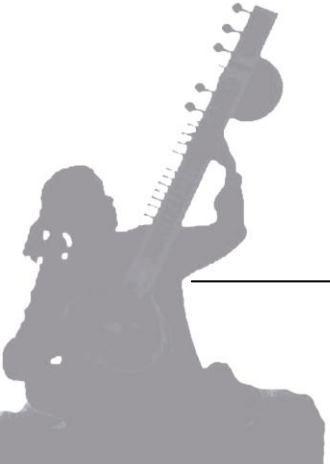

په شپه کې خوند کوي ولاچې د پروین ایښې
زما د خړې خولۍ، ستا دلونګین ایښې

څومره اثر کوي جنګونه پر ماحول د مینې
د ښکلو وچې شونډې، تتې د جبین ایښې

په خپله وطن کې راته سمه چپه لار نه ښکاري
سترګې مو سوځي راته مخ دي، د ګورګین ایښې

سعیده دومره شوې مجهولي اوس څهرې د خلکو
سمې په سترګو ورته ږده د کتبین ایښې

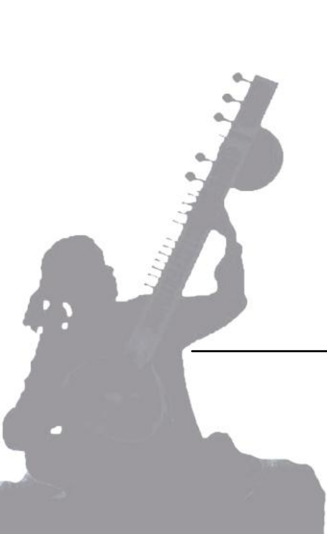

ښکلي بلا کوي، سړی چې وي پریشان، تازه کړي
زاهده راشه په خبرو دې ایمان تازه کړي

چې کله وموسي په سروشوندو او مخ واړه وي
ټکور شي پاتې او زخمونه مې جانان تازه کړي

ټوپک چاړه او یاد بم کېسه ده
زموږ د ژوند کېسه د غم کېسه ده

زما خاطره بس له هغې جنۍ نه
د ګل پر پاڼه د شبنم کېسه ده

داسې اتوم چې کړي نړۍ پرې غرقه
دغه د اوس بني ادم کېسه ده

په نه خبره سره نښې ووهي
د ګاونډيو د لړم کېسه ده

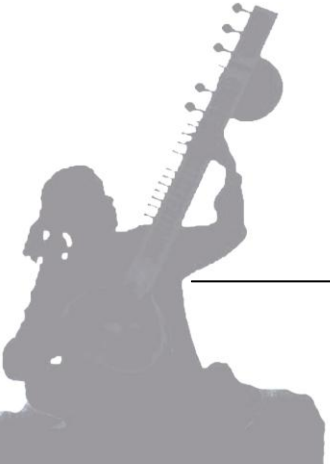

وي به خپله له یو او بله ضرور

دا د سعید او د صنم کېسه ده

په خپله خاوره ناکاره یو او تره اوسو
دوخت مشرانو کې موږ بیا هم بې رهبره اوسو

د انقلاب د فلسفې نتیجه دا وخته
له نوره لرې په تیارو کې یو بې لمره اوسو

خدایه په دې خاوره به داسې رحم کله راځي
چې امن راشي او موږ لرې له خطره اوسو

د مشرانو د پوهې کچه مو دغسې شوه
چې اوس په جنګ او په چاودنو کې اکثره اوسو

سعیده څوک به مو د ژوند سیکې را وځلوي
د وخت ګړځونو کې چې پټې له زرګره اوسو

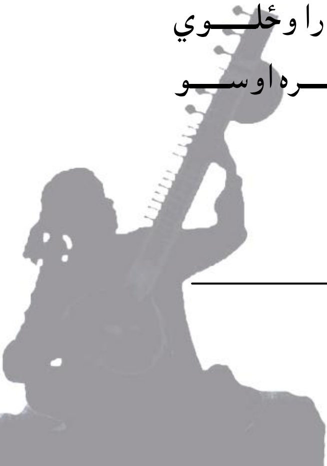

شېخه ! چې مینه کړې ترځان محدوده
هغه نو ته وایه په څه سړی دی ؟

لا د چارګل لا د پیزوان خبرې
دا سعید هم یو عجیبه سړی دی

کړم ریاضت یې بلا زه له ډېره وخته
یو تصویر مې دی پرزړه له ډېره وخته

په خیالو کې مې حسینې جادوګرې
راروانه یې بس ته له ډېره وخته

ستا د مینې د سرور له برکته
دي راګډ په ژوند خواږه له ډېره وخته

سوال د شونډو به په کومه خوله کومه
ورته زه یم زړه نا زړه له ډېره وخته

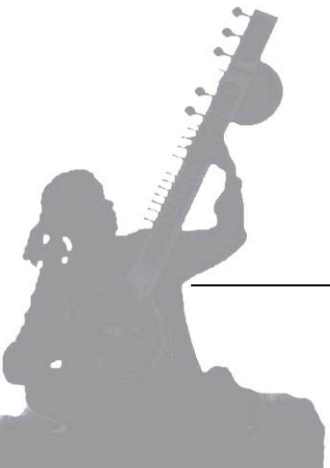

ښکلو ته میل د زړګي لرمه
شښخه حسینه کمزوري لرمه

په سادګی زما خطا چې نه شې
په زړه کې لویه پاچاهي لرمه

د غم حالاتو کې ملګرې د ژوند
مننه خدایه شاعري لرمه

د بل په درد مې زړه کې څړیکه راشي
شکر دا خوی خو د سړي لرمه

هسي خو ډېر ملګري ګور ته لاړو
ارمان سعید د روحاني* لرمه

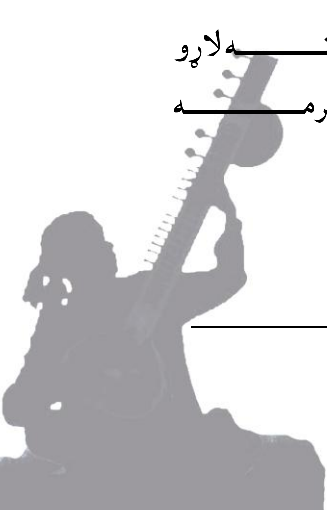

شهید عبدالصمد روحاني چې یو خوږ کلیوال اشنا و

جنتي خوب ویني تک سپین لکه ثواب ویده دی
نظر مې ستا د سرکو شونډو پر ګلاب ویده دی

وخت د لېوه غوندي، په نیمه شپه ورګډ په کاله
ګوره پښتون ته، څنګه غرق خانه خراب ویده دی

د ژوند پر دښته مې قسمته چرته ونه لیده
زما ارمان د زمانې پر کوم سراب ویده دی

په دې مالت کې مې ونه لیدله نښه د ژوند
دلته رباب، دلته ګودر، دلته محراب ویده دی

هغه سعید ته نن عجیبه فلسفه وړاندې کړه
وې، ستا په شعر کې څه مرموزه اضطراب ویده دی

خونه د پښتون چې په کې لویه خدایه ړنګه ده
دا دنیا دي اور و اخلي او دا دنیا بدرنګه ده

ولې وینې، وینې کندهار او پېښور زموږ
ولې مو د جبر زمانې ته ژبه ګونګه ده

څو به انقلاب وي او ترڅو به ورور وژنه وي
دا جنتي سیمه او تبا له جنګه ده

پېغلې د عربو او پنجاب په خولو پایي زموږ
دلته پښتنه پېغله ساده ګرځي ملنګه ده

ستا د میو زور ښکلې، سعید چې راندانه ګرځم
چاوې چې مستې مې یا له میو یا له بنګه ده

اینه د حسن چې دې پاکه له غباره نه ده
زما د قسمت په دایره کې لا ایساره نه ده

شېخه د ښکلې په ایمان کې دې باور نه راځي
نور یې د مخ ګوره، ستا غوندې ګناګاره نه ده

دلته دروغ دي چې سپرلی وي بدرګه په ګلو
موږ ته جګړه کله راغلې بې بهار نه ده

ښکلی سعیده د نرګس غوندي وځان ته مخ دی
هغه خبر ستا د زړګي له یو پرهاره نه ده

ګلاب که هرڅو د ښایست ګڼې جلوې کولې
ستا د ښایست یې څه ناکامه تجربې کولې

نه یې له ښکلو لاس تاوکړی نه مینا پر شونډو
هغه غریب نو بیا په څه خبر توبې کولې

ستا د ښکلا و دې ګلاب خوی ته حیرت وړی یم
په خاموشۍ کې یې بلا بلا کیسې کولې

وینې تویې د زخمونو په هر پل کې
راته شنه دي تیند کونه په مزل کې

ته وا زما د زړه زخمونه په کې شنه دي
زه چې ګورمه ګلونه ستا اوربل کې

در قربان شم کلیوالې نازولې
مخ دې ښکلی د خالونو په شنه خال کې

مورې موسکي و له مستیه ګډېدولو
شپون ژړل خدای یې موندلی و په نل کې

چې ستا نظر ته مې څهره پرته وي
لکه ګلاب ته چې اینه پرته وي

شېخه په کوم معیار کې دا را ولې
مخ ته مې جام څنګ ته سجده پرته وي

خوب مې لیده ښکلې په ښې ورغوي
زما ملغلره تکه شنه پرته وي

ترڅو به زموږ د ژوند ځولۍ کې بخته
له درده ډکه زمانه پرته وي

سعیده بیا به مې په اوښکو لمانځي
چې زما وسرته کتېبه پرته وي

چې ساتي مو په جنګ کې بې وجدانه زمانه ده
پښتون غريب ته ډکه له تاوانه زمانه ده

دې وخت که رسولي د نړۍ خلګ ګلاب ته
قسمت کې زموږ ولې بې ارمانه زمانه ده

زما او د رقيب ترميان دي جوړ د کرکي ثلي
له تاښکلې راتاوه ثه جانانه زمانه ده

په دې بارودي جنګ کې يه اغلې پښتنې*
و حسن ته دې خدايږو چې حيرانه زمانه ده

سعيده د ملا په کتاب هم درسره ګورم
په حق د پښتنو کې بې ايمانه زمانه ده

*شربت ګله یا د ختیځ مونیلیزا

د دې مالت فضا چې تته ده هیڅ شور نه لري
دلته دي زړونه اوبه شوي، زړونه زور نه لري

زموږ په مالت کې خو ځوانان داسې بې پرسه وژني
ته به وا پلار نه لري، مور نه لري، خور نه لري

په خدای ملګرو کله کله راته شک پیدا شي
وایم پښتون داسې یتیم دی چې هیڅ کور نه لري

داسې هم نه ده چې شپېخان یو ترېنه بد مو راځي حالات جنګي دي مزه
ځکه ټینګ ټکور نه لري

چې بې ساره زړونه راګرم کړو په مستو بیتو
اوس دې غزل سعیده هاغه شانته اور نه لري

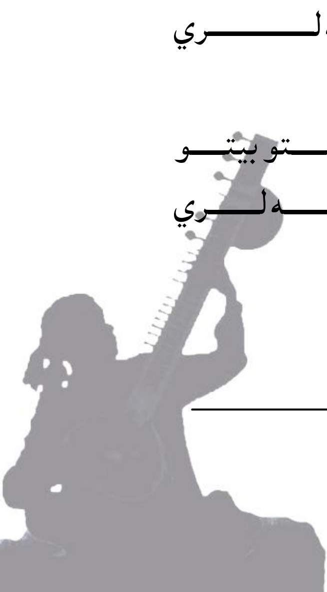

وینې وینې جنګ ماحول
څنګه شو بد رنګ ماحول

وخت و چې فتنې نه وې
ښکلی و، لونګ ماحول

کاش چې مینه، مینه شي
ګلو باندې رنګ ماحول

نه چې وي سعید هغه
ما باندې وي تنګ ماحول

بلا تاریخ یې په غیرت لیکلی
د زمانې د زړه جرس دی پښتون

ملکو هلتې ❋ احترام وکوئ
په دنیا کړی څه هوس دی پښتون

د خدای په لاره برابر روان دی
په دې سعیده مقدس دی پښتون

نه خان ملا او نه سردار معلوم دی
دلته د کوم سړي کردار معلوم دی

مور ته سپرلي تازه جنګونه راوړي
په دې توپير راته بهار معلوم دی

بچې بې خپله جوړوي، ورانوي
مور ته قسمت اوس د دې ښار معلوم دی

چې قیامتونه په زړګي راولي
د خال او شونډو خو خپل کار معلوم دی

په بنګ، شرابو باندې نه ماتېږي
سعیده ماته خپل خمار معلوم دی

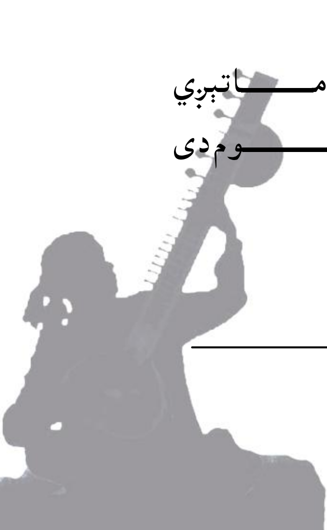

وخت دی د جبر او غمونو تابلو
هره څهره ده د ویرونو تابلو

سپرلیه اوس مو ده له یاده وتې
ستا د ښایست او د ګلونو تابلو

د رنګ ښېښه یې په باردو توره
زما د وطن د شنو سیندونو تابلو

د جنګ حالاتو کې به څه مزه وي
د کلي، غر او ګودرونو تابلو

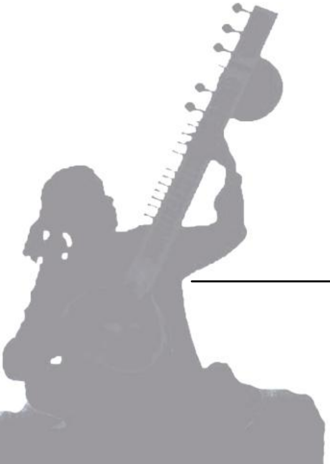

ورورولي، سوله او د ښکلو مينه
سعيده زما ده د شعرونو تابلو

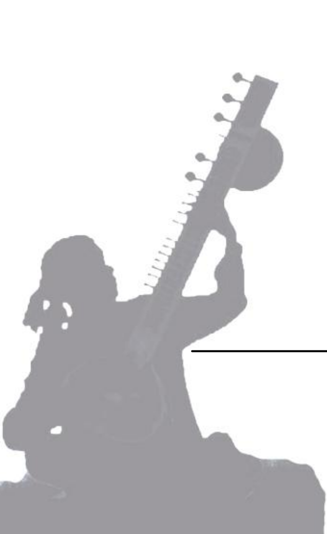

اوس چې خاموشه یمه شور نه لرم
خدایه تیاره ده کور کې مور نه لرم

د مور دعا به وه لښکر راسره
دښمنه پړ یمه نور زور نه لرم

د کلي هر دیوال ته سا شړمه
بې موره څه مزه کړي کور نه لرم

د ژوند له خونده به مې څه وپوښتئ
ساړه نغري ته ناست یم اور نه لرم

سعیده زه شوم د پښتو په شانې
څوک به دعا راکړي غمخور نه لرم

جومات له ځو غیږ کې قرآن ګرځوو
خو پټ په زړونو کې بتان ګرځوو

بیا مو د کوم فرعون نښه نه کړې
سرونه پټ چې له اسمان ګرځوو

کلونه وشول په دې تمه باندې
زړه کې د لوی وطن ارمان ګرځوو

زاهده ګوندي وي چې رنګ تړې واخلو
ښکلي ترخنګ لکه ګلان ګرځوو

سعیده ټک به دا ضرور راکوي

چې په لستوڼي کې ماران ګرځوو

جانان د چا کله ټکور ورکوي
ژور زخمونه به لا نور ورکوي

د ګاونډي چې دلته وس ورسي
نو د يو بل درمند ته اور ورکوي

سعيد چې ښکلی په غزل کې راوړي
رقيب ته دا خبره زور ورکوي

بلا رنګونه يې په زړه را اوري
سعيد چې ستا رياضت ته زور ورکوي

مست خواږه ګوري جانان
چې له زړه ګوري جانان

وا وا سل زره رنګونه
ثومره ښه ګوري جانان

ماله ځانه کړي قربان
چې کاږه ګوري جانان

بیا تندی او کانی ثه
چې ونه ګوري جانان

سعید بیا کړي ځان ورتېر
ګوندي وه ګوري جانان

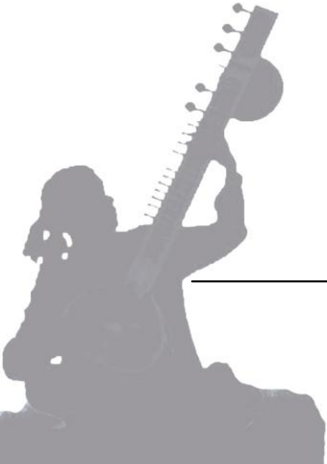

امن چرته به بې باوره ژوندون
زموږ خوارانو دربدره ژوندون

وجنګ نفرت ته د پای ټکی کېږدو
راځئ شروع کړو بیا له سره ژوندون

وخته تا څه کړې نیکې راسره
له دردو ډک وي زموږ اکثره ژوندون

په دې مالت کې څه عجیبه خلک
تېروای نه شي بې سنګره ژوندون

لکه زاهد وځان ته ناست یمه خلوت لرمه
ډېره موده یې په ښکلا کې ریاضت لرمه

دا ښاري پېغلې مې پر زړه باندې چک نه لګوي
زه کلیوال ژړنی ساده غونډې فطرت لرمه

ګناهګار یم خو دومره نه یم چې له لارې وځم
د شپې ناوخته د غزلو امامت لرمه

ستا په کتو را باندې سل زره رنګونه اوري
جار دې له سترګو څه ښاغلی محبت لرمه

په دغه وخت کې چې سعید له بلا امن لرم
دعا د مورجاني بلا بلا رحمت لرمه

سیند ته یې را کوزې کړم او بو سره شپیلکی کړمه
ستوري په اسمان وي چې رمه له شپاله هی کړمه

اې ښکلې خپه نه شې تعبیر یې ستا په زړه کوم
خوب کې دې ویل راته چې در به زه څونډی کړمه

ته که زموږ کورته میلمنه کله را پېښه شوې
تا ته به ډالۍ زموږ د تورې مېږې وری کړمه

ستا د بنګړو شور سره سیالۍ باندې راغلی یم
زه چې د غزلو په لفظو باندې شرنګی کړمه

دې سرکښه وخت کې به سعید ګوره چې څه کول
مورې منم خدای ورپسې تا هم څه سړی کړمه

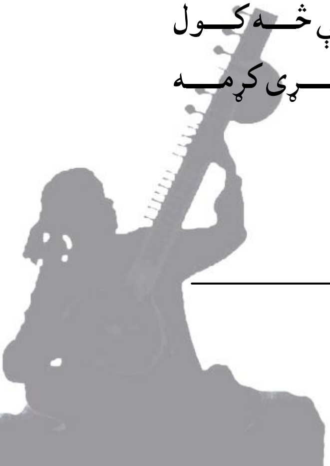

نه اولني شته نه همغسې وجدان پاتې دی
نن سبا هر سړی په ګټه د خپل ځان پاتې دی

څه ساده ګان یو په تاریخ چې د نیکونو ویاړو
په موږ کې کوم خوی د احمد او میرویس خان پاتې دی

په خوله یې وایو، خو عمل دلته پرې چا کړی دی
هسې په پاڼو کې خاونده ستا قرآن پاتې دی

له نفرتون به لا غرقه وای له وخته نړۍ
په څو سړیو کې شاید چې سپین ایمان پاتې دی

په دې مالت کې خو په خدای چې زندګي ګرانه ده
سعید چې پاتې دی په تمه د جانان پاتې دی

تا سره چې نه یمه
زه به نو بیا څه یمه

ستا په ږغ بس هر سهار
ګل غوندي تازه یمه

ته وا خوله به نه کړې را
دې کې زړه نا زړه یمه

تا ته خو سعید ګرانې
خاورې یم ایره یمه

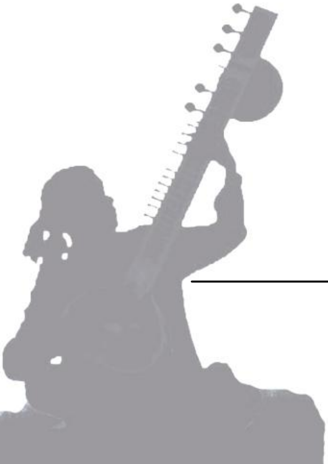

چا چې ولس سره په غم کې خواخوږي کړې ده
زموږ په زړونو يې بې تاجه پاچاهي کړې ده

چې د ځان ګټې کړي قربان د خپل ولس له ګټو
بې شکه دې سړي په حقه سرداري کړې ده

رقيب مالت کې څه وړه خبره نه وه دغه
د زړه په زور مې د هغې جنۍ ياري کړې ده

د ورور و مرګ ته يې کاړتوس دې بې پيسو راکړي
د نړۍ خلګو چې له موږ سره ځواني کړې ده

سعيده چرته چې په مينه وي د کفر فتوا
داسې ماحول کې موږ خوارانو زندګي کړې ده

ښکلي ګلالي کاته
ستا سپرلي سپرلي کاته

څه عجيب سرور لري
ستورو ته مي وړي کاته

زړه اخلي او توان اخلي
ستا جادوګري کاته

خوی د پسرلي لري
ستا موسکي کاته

زرغوندي زرګرنه لښ خواري غواړي
دا وطن يو ثو د کار سړي غواړي

ښار مو پانې لکه سور ګلاب
خدايه نورد سولې پسرلي غواړي

***

کله کله غم سره دوکه وکړم
لاړشمه وډک جام ته تکيه وکړم

شېخه دغه دور بې ايمانه دی
ثه باور به ستا په مسله وکړم

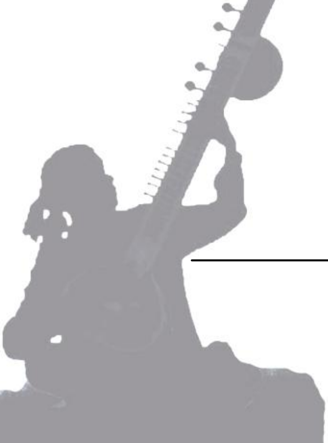

له قرنونو له پېړيو
د ژوندون دغه اواز دی

ورورولي ، امن او مينه
د انسان د تخليق راز دی

***

دا چې پر زړونو تاثيري غوندې دی
د ښکلي ږغ جادوګري غوندې دی

لاس ته راوړل به يې وختونه نيسي
زړګی د ښکلی د ماهي غوندې دی

***

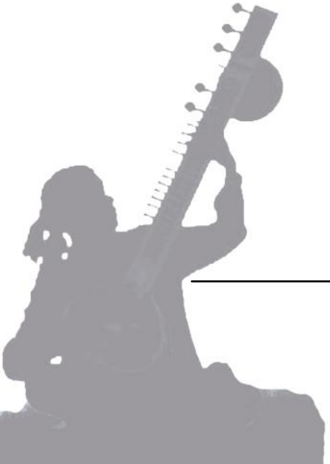

تخنیک پر مخ لاړو بدل شو انسان
خو حقیقت کې لا تمبل شو انسان

د ژوند د عشق سندره کله اوري
اخته په جنګ و په جدل شو انسان

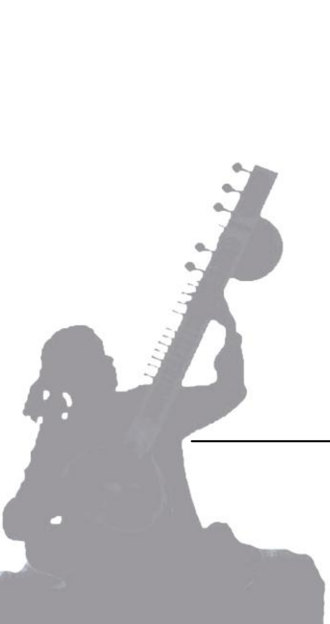

مور کـه هرڅـو پـه لاره سـم پـه بسم الله روان یـو
ستا پـه نظر شـښخه بیا هـم پـر چپـه خـوا روان یـو

بې ننګـه نـه یـو ، خـو لـه دې تېـرو جګـړو مـو زده کـړل
اوس د وطـن پـه نـوم جګـړه کـې هـم تـر شـا روان یـو

***

لکـه ګـلان دانـه ،دانـه د چـول پـه دښت ولاړ دي
زمـا ملګـري پریشـانیو کـې د وخـت ولاړ دي

موره بـه خـاورې کـړو د ښـکلو پـر مړونـد خوبونـه
رقیبـان نـه یـو چـې تیـار پـر دغـه بخـت ولاړ یـو

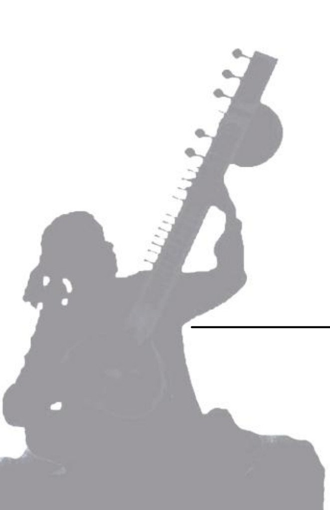

***

څه بې رنګه څه داغلې زندګي ده
بې له تا چې مې اې ښکلې زندګي ده

منم ښار کې د پى مخو هستي ډېره
خو په کلي کې ترې ښکلې زندګي ده

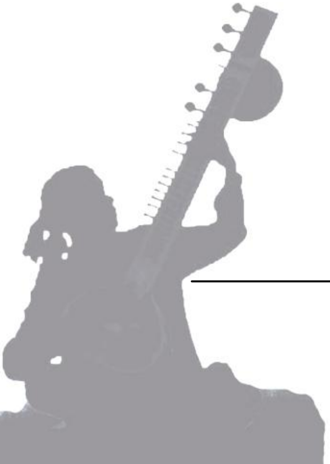

ځنګه ککړې په بارودو د وژمو خبرې
زما د وطن د ګلدرو د پسرلو خبرې

سپوږۍ مدد وکړه پردۍ سیمه پردی وطن دی
لږ راله وکړه د وطن د ګودرو خبرې

***

دلوي سړي نه ماشومتوب وشي
مینه کې داسې لېونتوب وشي

په کومه شپه چې وي وعده د اشنا
له بده بخته مانه خوب وشي

نن يې خوشبويي زلفو ته ورته ده
ښايي له هوا سره روانه ده
هسې نه رقيب ته مخ ورواړوي
بيا مې زړه د رزا سره روانه ده

***

چې رقيب نن له اشنا سره پاتېږي
بله شمعه له هوا سره پاتېږي
په بخښنې يوه هيله مې کوله
پښې مې ځي خو زړه له تا سره پاتېږي

ثنګه بدل شولې جانان مې نه شوې
د پرهر ثړیکه شوې درمان مې نه شوې

راشه د وخت دا امتحان وګوره
ته رانه لاړې خو ارمان مې نه شوې

***

یار سیتار دا دوه یاران
ما سره جوړه یاران

شېخه وعظ ځانه ته کړه
زه پوی شوم هغه یاران

دا زندګي به زندګي وشمېرو
چې ماښام پوره وي خپل سږي وشمېرو

ګلان، فصلونه او باران چې راکړي
سپرلي به هله موږ سپرلي وشمېرو

چې بې بمباره تر خپل کوره راشي
دغه واده به بیا ښادي وشمېرو

ښکلی چې لاړ شي له محفله څخه
ملګري ژر ژر خپل زړګي وشمېرو

سعیده وروسته له چاودنې څخه
تش یې خولۍ، څپلۍ، کالي وشمېرو

حالات مغل دي دلته هرڅه په پردو کې ښکاري
دا چې خاپونه د رنګونو په څهرو کې ښکاري

د قهريدلي اسمان دغه لوی احسان و پر موږ
زما د ګل وطن تصوير چې په لمبو کې ښکاري

څه کيفيت دی مخامخ ورته کتلی نشو
د بلاګانو انځورونه په اينو کې ښکاري

داسې څوک هم شته چې بلا غم يې پر کور مېلمه دی
داسې څوک هم شته چې سازونو او نغمو کې ښکاري

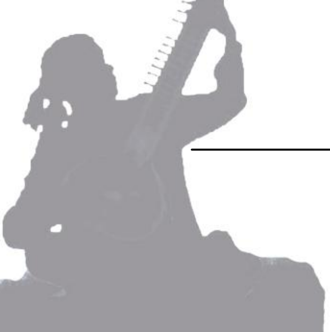

سـعيده تـا هـم لـه دې خپـل ماحولـه رانـګ اخيسـتى

څـه عجيبـه ده ژونـد او مـرګ دې پـه شـعرو کـې ښـکاري

زړونه مو له غمه ډک سکون نشته
خير د حالاتو پر لمن نشته

غواړې چې په ښکلو کې ليلا مګر
وګورئ په موږ کې هم مجنون نشته

ډېر خلک هغه غوندې خصلت لري
څوک وايي چې دلته کې قارون نشته

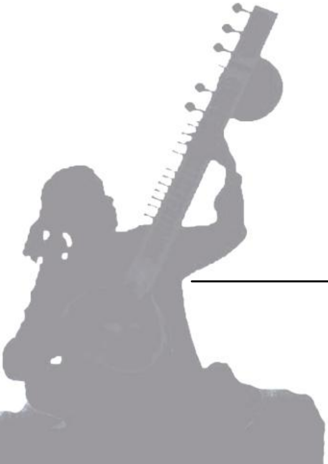

رقیب، جانان سره جوړه روان دي
بهار، خزان سره جوړه روان دي

وینې د زړه خورو حادثو کې د ژوند
وخت او ارمان سره جوړه روان دي

خدایه دا ستا قدرت بې ساتي راله
وطن، توپان سره جوړه روان دي

بیا به د چا پر زړه قیامت پرېباسي
شوندې، پېزوان سره جوړه روان دي

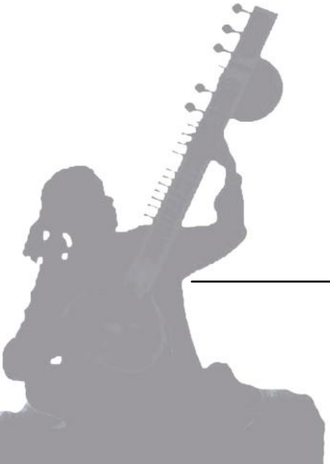

یاران یا سترګې یا خبرې دي ټول

سعید، جانان سره جوړه روان دي

ته به وا ځوان د چا په مینه کې په دار ځړېږي
ډېره موده کېږي، تېرانو کې سیتار ځړېږي

بیا د درنې چاودنې ږغ له سپین جوماته راغی
خدایه قران دې پانې پانې په مینار ځړېږي

د غره سرې دی په هغه کلتور هغسې پاتې
څادر په څوکه په کڅوړه کې نسوار ځړېږي

منځ چې زموږه د نیتونو د ګنا له وجې
د وحشتونو په ځنځیر مو د غه ښار ځړېږي

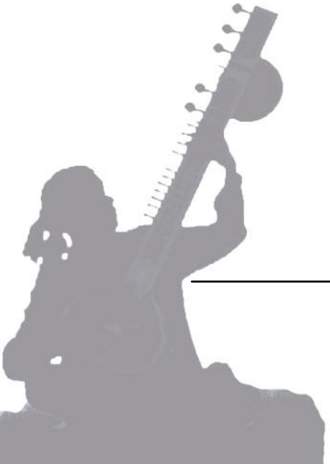

دا نو قسمت دی د سعید په ګریوان تړمې اوښکې

خو د هغې په ګریوان روڼ د پاولو هار ځړېږي

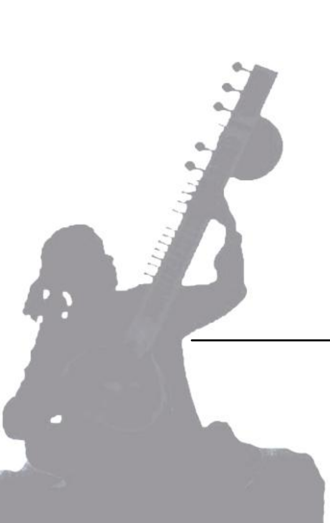

بیا به په څه خبره شر کوي د کلي خلک
واړه لګیا دي سوچ اکثر کوي د کلي خلک

خوشحال ویلي خاوره زموږ، اختیار د بل په لاس کې
یا به مغلو ته اشر کوي د کلي خلک

هغه وختونه اوس په خدای که هم په خوب لیده شي
په اتڼونو چې اختر کوي د کلي خلک

د ښار په څېر نه دي په غم به دې شریک بولي ځان
په خدای دا کار ښه زړور کوي د کلي خلک

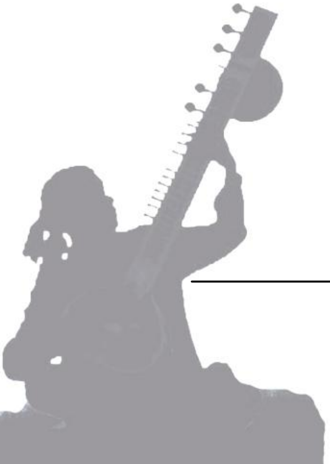

لا وچکالي ده باران نشته چینې وچ حلقونه
سعیده خاورې به کښت کر کوي د کلي خلک

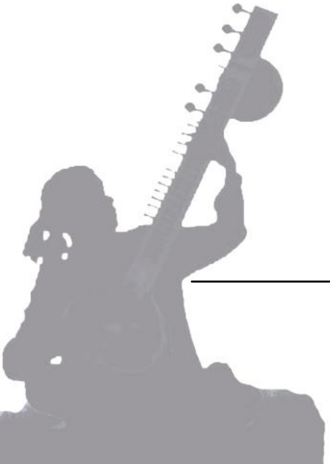

ستوري پرېشانه لږ خو وګوره
دې خواته جانانه لږ خو وګوره

مشره وایه ته چرته او قام چرته
سرکړه تر ګرېوانه لږ خو وګوره

خدایه سبا چرته په مزل مزل
شپه ده یو ستومانه لږ خو وګوره

سورغر، بې چینو دی، بې ګلانو دی
دې خواته بارانه لږ خو وګوره

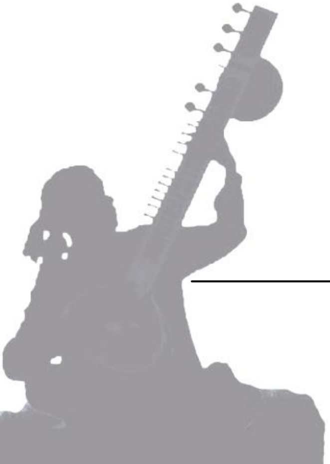

څه اثر ده د ښکلي په دې ږغ کې وه
اې سعيده ځوانه لږ خو ګوره

چاچې لږ ډېر په کې الفت کړی دی
هغو ژوندون په صداقت کړی دی

چې یارانه ساتې بې تمې دواړه
هغوی ریښتینی محبت کړی دی

وجدان کې هر سړی ظالم دی دلته
ورانی هر چا تر خپل همت کړی دی

سعیده څوک دي د وطن کیسه کې
هر چا د خپل سر حفاظت کړی دی

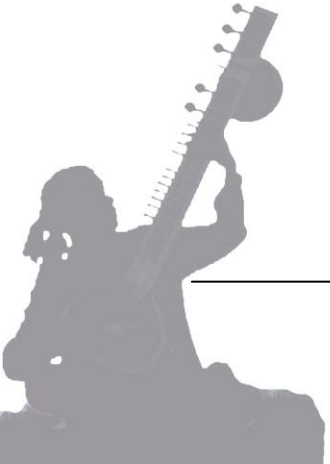

زما له کتو نه پرېشانه ښکاري
دا ښکلې ولې بدګومانه ښکاري

چې پښتانه ساتي له سولې لرې
دغه دنيا هم بې ايمانه ښکاري

خير، په ښار دی ثه قيامت پرېوتی
چې خاموشي ده، فضا ورانه ښکاري

اينې ته لږ خو مخامخ وګوره
شونډي دې ګل غوندي جانانه ښکاري

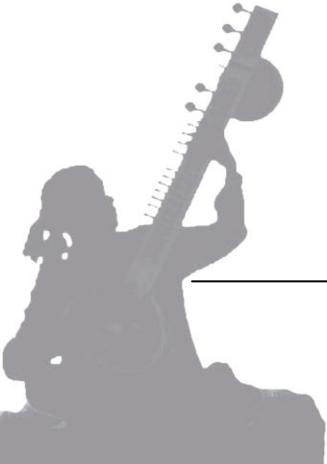

لکه شبنم د ګل له پاڼې سعید
بیا پر اغزیو او ویزانه ښکاري

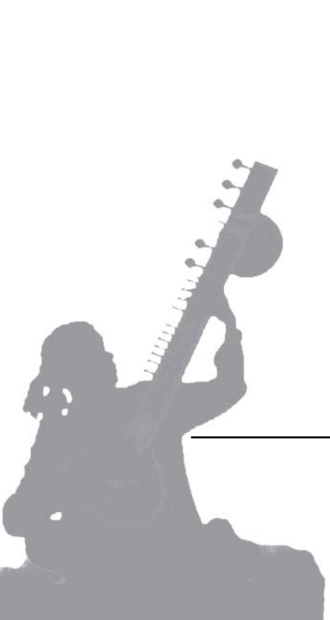

نه درد پېږي، نه ژړېږي بې نمک دي
دلته زړونه اوس له کانو څخه کلک دي

شونډې راکړه بې له دې هم نازولې
زاهدان د زمانې راته په شک دي

یو له بله دي نیمګړي دې وطن کې
پښتانه دي، تاجکان دي، که ازبک دي

ښکلي زموږ د زړه په وینو باندې پایي
چې غومبري یې بې لمره هم چمک دي

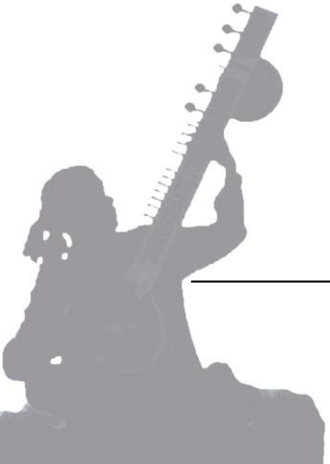

زموږ ژوند به یې سعیده لوی عبرت وي
په ارمان چې ثوک د تورې او ټوپک دي

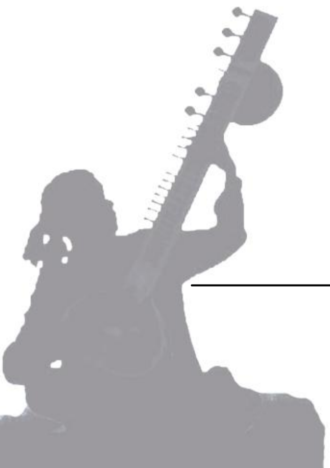

په نه ليدو کې ترې رنګين غوندې الهام اخلمه
زه يې د حسن هم زره زره پيغام اخلمه

دا جبر نه دی له عقدې سره ټکر کې يمه
لار کې رقيب نه هم په ورين تندي سلام اخلمه

دلته به بم، دلته کمين، دلته قاتل لاسونه
په خپل وطن کې هم په وېره وېره ګام اخلمه

ساقي په دې کې بغاوت څه دی د وخت تقاضا
زه د وطن او خپلو خلګو په نوم جام اخلمه

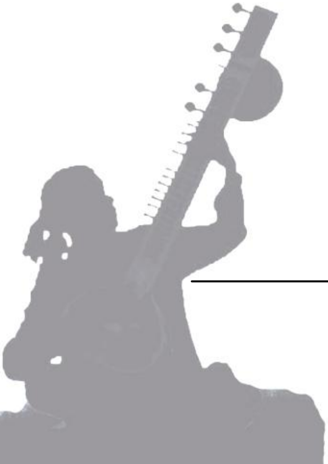

سعید دا ستا په ثېر له کینه ثخه ډک مه ګڼه

نوم دې هغسې لا په خدای په احترام اخلمه

چې د کوم درد به مو دوا شي کنه
هغه راځي لږ به رڼا شي کنه

هغه وعدې لکه بنګړي ماتوي
ستا خو یقین دی ګوره راشي کنه

زما لپاره په بلې درېدل
بیا بې له زړه سره سلا شي کنه

ازار یې ډېر د پښتانه اخیستی
په غم اخته به دا دنیا شي کنه

و غم ته لته له خماره سره
ستورو ته ناست یم له سیتاره سره

دا نو قسمت دی د ګلونو پر ځای
راځي جنګونه له بهاره سره

که غواړې پاتې شې ژوندی تر ډېره
بیا نو یاري وکړه له داره سره

زما خاموشه زړګی شور پیدا کړي
ستا د بنګړو له شرنګهار سره

یارانو ولې پسپسی کولو
سعید چې ناست وو له خپل یاره سره

له بې امنۍ ښکاري چې ټوله د نفرت ملګري
په دې مالت کې شته ډېر کم د محبت ملګري

په هغه ورځ مې لاړې تو کړلې په خپل ګریوان کې
چې خبر کړی و ، رقیب زما په نیت ملګري

خو د به سرونه په کې بایلي بې ضمیره ولس
پښتانه نه شول د خوشحال د طریقت ملګري

تورو مات نه کړل خو سیکې دا څه بلا را وکړه
څنګه یې بېل، څنګه یې پاش کړو د وحدت ملګري

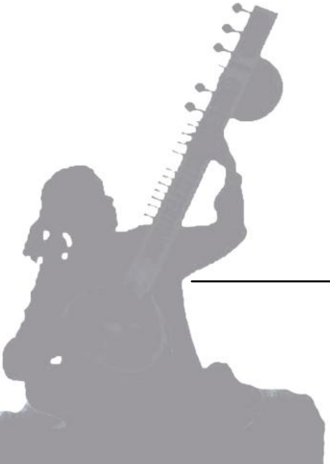

مورکۍ دې مړه شوه درنه وېره ده سعيده په کار

اخته دې نه کړې په بې ځايه شرارت ملګري

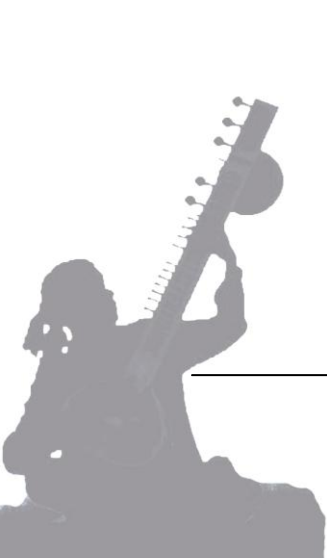

لیوني نه یو چې په ژوند باندې باور وکوو
ساقي را وړاندې شه جامونه سر پر سر وکوو

مینو شرنګ کې د جامونو دغه عذر ضرور
د پاتا یاد به د ګودر او مازیګر وکوو

پلار یې حالاتو دی په خومره ناځوانی وژلی
راځئ چې قدر د یتیم بچي نهر وکوو

دا سړتیوب کاشکي زموږه په شعور کې راشي
په نه خبره ولې وروره سره شر وکوو
دعا د خېر، حالات قابو نه دي اورنګ زمان کې

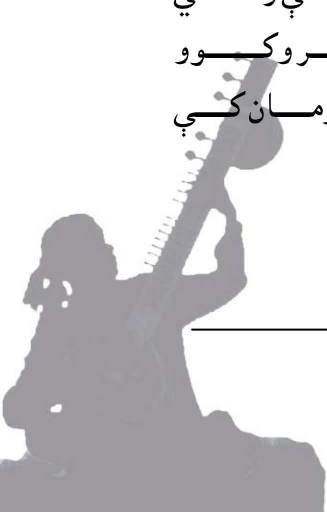

سعیده نور باید له هرڅه نه خطر وکوو

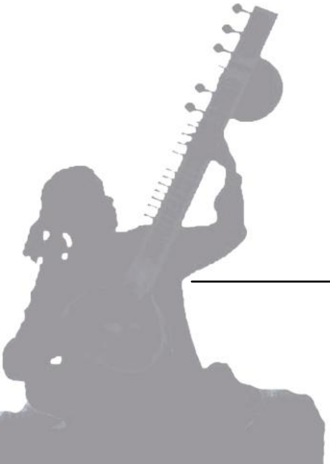

مينا

نن په ښار کې يوه ښکلې
شوه زما له څنګه تېره
د خيال لاس مې پسې وغځېد ناڅاپه
ما وې کوم سخي ساقي دی
مينا ګرځوي په لاس کې

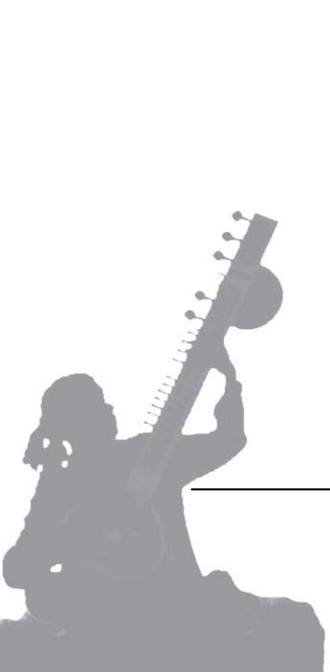

نن

اې، دا ته څه کړې او څه وایې؟
چې له ځان سره بوهېږې
لکه مچ لا سو نه مروړې افسوس کاندې
خاطرو ته د ماضي دې پنا وړې
انځورونه دې پر ذهن بلا ګرځي
د سرو شونډو، شوخو مچو، خندا ګانو
دا د کوم زمان په لړو کې پنا یې
راشه کښېنه لېونیه!
بیا به دا وختونه غواړې
هلته وګوره لږ وړاندې
هغه پېغله درته څنګه په ناز خاندي

فطرت

ورځ شوه تېره
د مرغانو او سیندونو په سندرو
سپوږمۍ هم ليثې غړلې
په تیارو کې په لامبو ده
ستوري مینځي په چینو کې خپل مخونه
مګر زه کرخت کرخت یم لا تراوسه
لکه واوره د لو تېږې و بغل ته
ته رانغلې زه دې جز د فطرت نه کړم

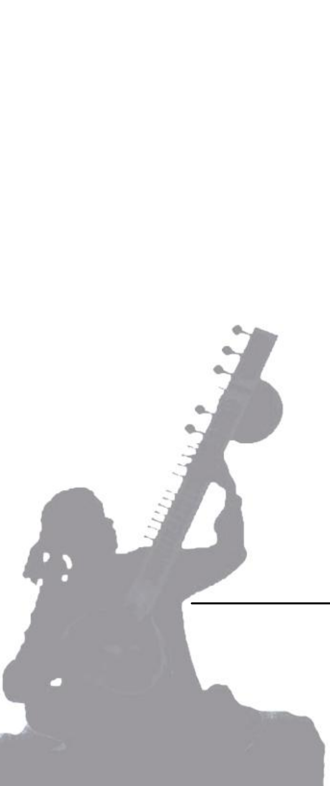

سیاست

زندان، مرګ، بې له دلیله
چور چپاو د چا په خوښه
ځان ښودنه له حد زیاته
ځان او کور رڼه بنګله کې
ولس ټول د وير پر کنده
که دا وي، د سیاست برخه
نو، ما لوستی سیاست نه دی!!!

انسان

دوی نارې وهي په زوره
له هیبته ډک ږغونه
لمر ولاړ زموږ پر سر دی
بیا مې هم پوښتي او وايي
چې ته څوک یې له کوم ځایه
زه حیران یم ځواب نه راځي پر شونډو
خو په ذهن کې بلا سوالو ته مخ یم
دوی مې وینې چې ومخته یې تېرېږم
زه، انسان یمه، انسان یمه، انسان!!!!!!

تذکره

هو زما تذکره دا ده، ستا په وړاندې
کته مته کاپي ستا د تذکرې ده
په کې لیکې کرښې ورته
دوه لاسونه او دوه پښې
دا وجود او دغه نطق
نه پوهېږم چې ته ولې
رانه بیا تابیعت پوښتې
خو که دا کفایت نه کړي؟
نو ما لار غلطه کړې، بخښنه غواړم ! ! !

راز

که فتوا مو کړئ عاجله لږ به ښه وي
ژر مې ځوړند کړئ د ښار په څلور لارې
ګناګار او که سپیڅلې تر اییینه یم
دا خبرې به د وخت تاریخ ته پرېږدو
مګر قام ته یو پیغام هم ضروري دی
وخت تېرېږي انتظار نور په کار نه دی
غواړم دغه پیغام ژر خپور شي په ښار کې
چې له داره سره مینه
د وطن د سوکالۍ، ازدائ راز دی

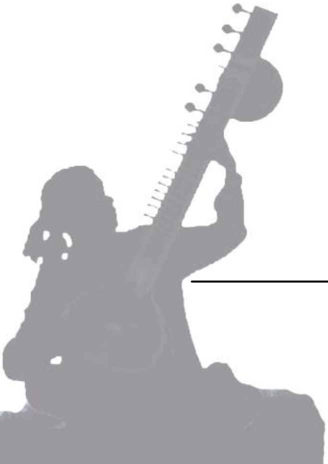

د حسینو د ښایست جادوګري ده
چې موښکلې ړنګه بنګه زندګي ده
دا چې یو ځلې سهار بیا مازیګر کړې
ستا پر زړه باندې خو اوس لا بې لوظي ده
اوس ښادي د هغو خلکو په قسمت ده
چې لوټلې یې د ګلونه ځواني ده
نه مې زړه ورباندې سود شو نه غزله
زه بې څه کړم چې د ښکلو ارزاني ده
تل خواله دا ستا دحسن په یادو کړي
د غزلو او سعید چې اشنا یي ده

چې د سروشونډو بنګاوه دې راکړه
ظالمې څه غرقه نشه دې راکړه
بلا زړګی لرې بلا جانانه
وعده دې هېره شوه وعده دې راکړه
اخیر د دومره مینې دومره قېمت
خولګۍ دې راکړه خو یوه دې راکړه
نن چې موسکۍ شوې نن مې ځان ولیدو
غوږ مې خیالونه کړو ، ایینه دې راکړه
سعید واپس زابلي فطرت له ځمه
کابله وران مه شې دوکه دې راکړه

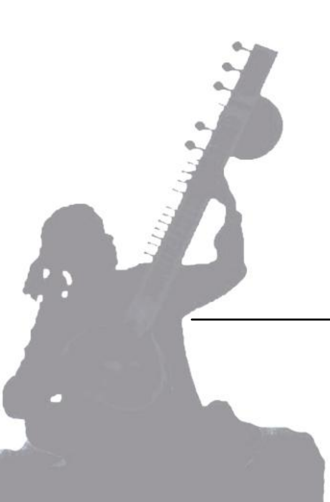

وعده

مرغۍ پاس ځاله کې ناسته
زه د توت ډډې ته غلی
یو مرغه له لرې لرې په نغمو ده
طوافونه یې د توت پر سر ادا کړل
مرغۍ هم له ځالې ووته و ښاخ ته
پر شنه پاڼه یې مشوکه کړه را تېره
د ماحول لمن یې ډکه په نغمو کړه
په شنو پاڼو کې یې شروع دی پټ پټانې
مازیګر په الوداع دی دوی مستې کړې
پرښاخونو په ټوپونو په نڅا دي
خو انسان لا د انسان وعدې ته ناست دی

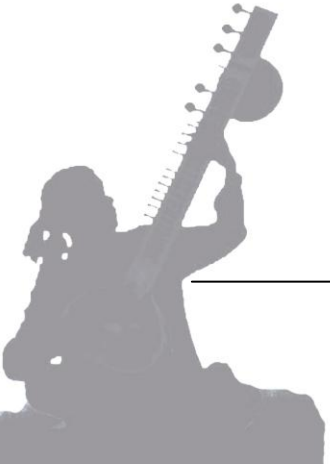

تا پسې ورک، له خپل ارمان سره یم
زه چا لیدلی له خپل ځان سره یم
دا فرښته، که پښتنه پېغله ده
مخامخ بیا نن له ګمان سره یم
له هغې وروسته رقیب بل شانې دی
چې یې لیدلی له جانان سره یم
د شنو خالونو لونګین مېرمنه
ته به وا پورته له اسمان سره یم
هغه چې هر چرته، باور لرمه
سعیده زه یې هم له ځان سره یم

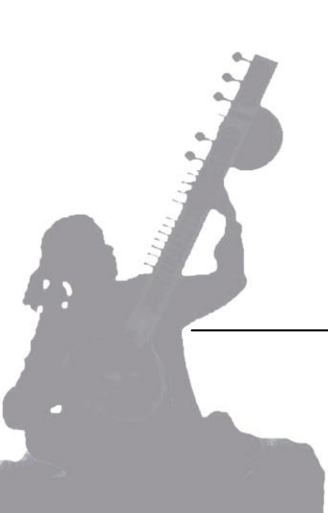

خوږې وږمې چې د سینګار لرې ته
ضرور ګلابه سره لار لرې ته
نن یې په ترشه تندهٔ دا وویل
اخر له ما سره څه کار لرې ته
هغه زما په زړګي لوبې کوي
ملګري بیا هم وایي یار لرې ته
سعیده پام کوه مور کئ دې مړه ده
په دې دنیا کې کوم غمخوار لرې ته

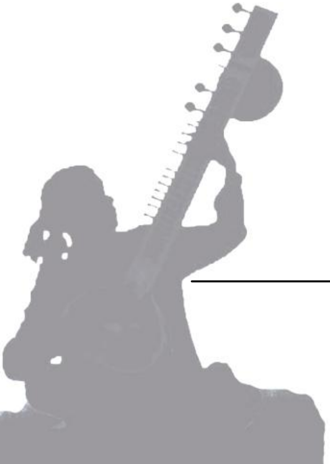

دا نجلی، له ذات د ګله راته ښکاري
د وږمو د خم له تله راته ښکاري
یم کمرنګه ته وا نور دې ټوله وړی
ستوري ټوله اوس بې ځله راته ښکاري
ستا د زلفو د خوشبو حس په کې نشته
هوا هم اوس لږ بدله راته ښکاري
ته چې نه راځې نو مه راځه توکل دی
دا قسمت هم له ازله راته ښکاري
زه چې پټې کړمه سترګې څه تاثیر دی
ستا د حسن ډیوه بله راته ښکاري
چې سعید یې ستا په شونډو ګناګار کړ
دا شیطان ستا له چارګله راته ښکاري

سوې لوې توتکۍ درپسې درومي
د بې وسه زړو سلګۍ درپسې درومې
په قبله چې ته روانه شوې زما پام شو
ستوري تت شولو سپوږمۍ درپسې درومي
که ته ګل نه يې، نو بيا وايه چې څه يې؟
چې وږمې ځولۍ ځولۍ درپسې درومي ! !
ګله پامه کوه خزان دې چرته نه کړي
رقيبان لکه ږلۍ درپسې درومي
د سعيد چې د غزل تنده سيوا شي
بيا تر قافه ښاپيرۍ درپسې درومي

چې بې مینې یې جانان درسره نشته
ویره دا ده چې ایمان درسره نشته
چې بایللی دې زړګی تراوسه نه دی
نو ډاډه ګرځه تاوان درسره نشته
چې به یې زړونه کړل له ځان سره په مخه
ښکلې اوس هغه توپان درسره نشته
چې په خپله خاوره خپل ورور ته بلا یې
نو هیڅ فکر د افغان درسره نشته
ها د ګړدې سپوږمۍ عمر کې سعیده
هاغه نخښه د پېزوان درسره نشته

مازیګر هوا چې ګل غوندي خوړه شوه
ستا د زلفو خوشبویي په کې خوره شوه
چې موسکۍ شوې جنتونه په ګډا شوو
چې غوسه شوې قیامتونه شو لمبه شوه
ړنګه بنګه چې په غېږه کې راتوی شوې
دا شېبه مو د شرابو پیمانه شوه
چې دې یو نظر را واړولې سترګې
دا وږمه وه له ګلابه را ستنه شوه
ستا د ښکلو سترګو څومره بد غبرګون و
له سعیده سره ورانه زمانه شوه

بې له تا مې زړه تصویر د ژیړ خزان دی
ښکلې راشه، بې ګلابه دا ګلدان دی
د ایینې غوندې ورېښمینې ځلا پاشي
د چا روح مې سم له روح سره روان دی
چې موسم یې د جنګونو پیلامه وي
دې وطن کې پسرلی هم بې ایمان دی
بس د چا له سترګو دغه چاره کېږي
دا سعید چې له رقیبه سره وران دی

زما د مینې او ارمان خبرې
ښکلې ته ښکاري د تاوان خبرې
مچۍ او شات مې شي پر ذهین تصویر
کوي رقیب چې د جانان خبرې
سړیتوب دادی چې ته بل احساس کړې
کولی هرڅوک شي د ځان خبرې
په ښار کې اوس هم کلیوال دی سعید
کوي د خال یا د پېزوان خبرې

امکان يې نه وينم چې زه دې دا کيسه ټوله کړم
سترګې خو خير، له زړه څنګه ستا جلوه ټوله کړم
لاس مې راتاو له نرۍ ملا ، ژبه وکار ته پاتې
په دې مجبوروم له بارخو نه دې خوله ټوله کړم
هغه ده راغله د سرکو شونډو ښايسته مېرمنه
نوره به لپه د دعا خوره وره ټوله کړم
زړګی مې چوي له تيارو سره مې نه لګيږي
پرېږده له مخه دې د زلفو دا څپه ټوله کړم
ببرتې وا پس کړو ډک جامونه له سعيده څخه
وايي ساقي له تا به نوره دا لمبه ټوله کړم

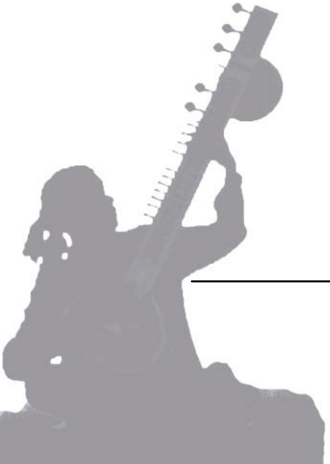

زړه مې ډک دی له خوبو نه مرور یم
نور له ټولو ایینو نه مرور یم
څه قسمت دی څه مې سود د زندګی دی
اوس له کرښو د لاسو نه مرور یم
چې د پېغلو د پیکي سیوري پرې کاخت شول
نور د کلي له چینو نه مرور یم
ته چې لاړې له سعیده سپوږمۍ مخیه
یم کمرنګه له رنګو نه مرور یم

د یوه ښکلي اهتمام په کار دی
د زړه جومات ته مې امام په کار دی
اې د هغې د نیا د حورو شوقي
پښتون ته دلته یو مقام په کار دی
چې د غزلو سور او لی پرې جوړ کړي
شاعر ته ستا د شونډو جام په کار دی
اې زړه وره غېږ دې نه غواړمه
سعید ته تش دا ستا سلام په کار دی

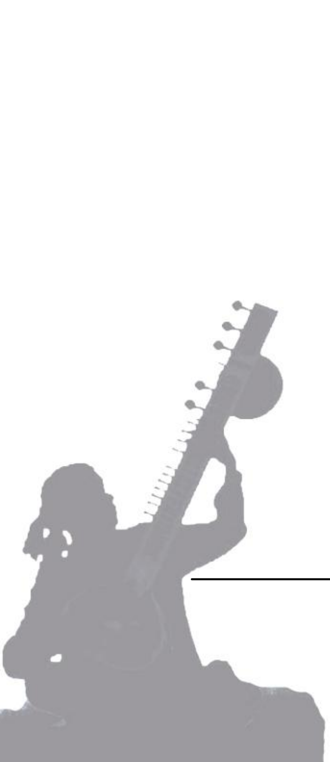

رقیب به خامخا په ځنګ کې وي مغرور ورسره
جانان چې ګل دی نو اغزی به وي ضرور ورسره
هرڅه که ښکلي ورته ښکاري، فلسفه يې دا ده
وي په خيالو کې ستا د سترګو تصور ورسره
هغه چې مخته ځي نو شاته درې قدمه راځي
ملامت نه دی په سیالۍ کې دی تربور ورسره
غريب ماحول کې، غريبان يې ځنګه ونه لوټي
خبر له ښکلو د سروکو شونډو دي دور ورسره
سعيده دروغ وايي دا خلک دي ترګټو پابند
دلته له چا سره دی فکر د منصور ورسره

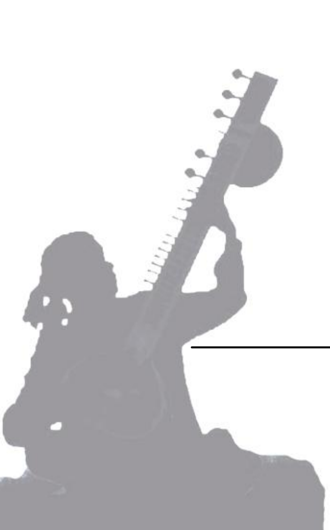

توره بلا وه برکت يې نه و

رقيب محفل کې و عزت يې نه و

څه عجيبه وه، څه بلا ښايست و

د کلي پېغله وه، زينت يې نه و

پخوا ماديا تو ته سجده نه کيده

د کلي خان و دولت يې نه و

په دې مالت کې داسې کلی نه و

چې خرافات نه و زيارت يې نه و

سعيده ستا په اړه ښکلې ويل

خړ کليوال و جرئت يې نه و

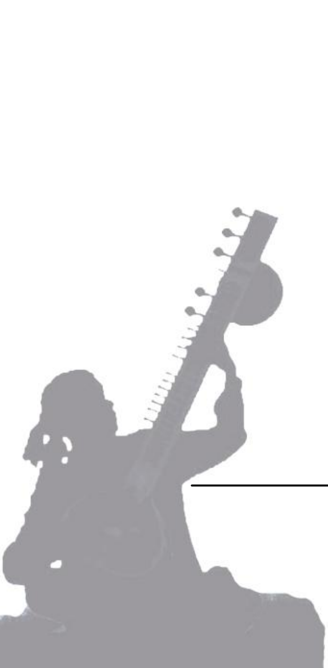

وخته زه بلا کوم ژوندی یمه
ستا په پرهرونو کې موسکی یمه
څنګه مې په لېڅو کې را ګېره یې
ته به وا د سرو زرو بنګړی یمه
دومره فتواګانو کې او دا ژوندون
دا منم رښتیا چې لېونی یمه
پېغلې چې د ښار راپسې نوک وهي
بوی مې د لونګ ځي، زابلی یمه
ډېرو ښایستو ته یم لوګی سعید
زه که په رنګ تک تور سپېلنی یمه

د شهیدو ارمانونو میسحا دی
یو سپرلی له لرې لرې په ګډا دی
د ودان افغانستان ترانې بولي
یار د وخت په سرو زخمو کې په خندا دی
تا د کلي د چینو او به څښلې؟
هر یو څاڅکی یې مستان لکه صهبا دی
د حالاتو د میچنې پروا نه کړم
ویره دا ده چې خپل ورور راته بلا دی
زموږ هر مشر له لرې لعل پر ټنډه
له نږدې نه د مرګونو اژدها دی
د وخت لوبې ته حیران یمه سعیده
څوک مې ورور، څوک مې دښمن، څوک مې اشنا دی
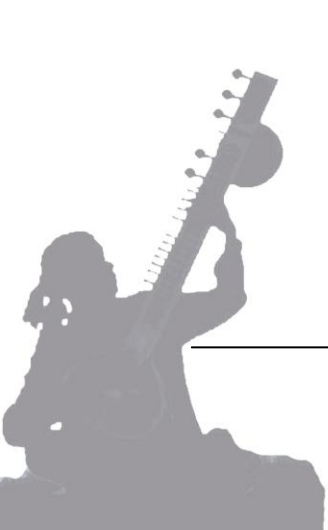
د هر مشر مې پردیو ته سر خم دی
زمانې ده ګوته کړې لوی سیتم دی
چې یې حق د پښتنو ته سترګې پټې
خدای دې خوار کړي، که عرب دی که عجم دی
له کلو وروسته مې تنده کړه پرې ماته
دا چینه زما د کلي که زمزم دی
سوله غواړي، جام د وینو یې هم نوش دی
عجیبه ده، دا بیا څه ډول ادم دی
ستا فتوا و ته یې باک نشته زاهده
دا سعید د ملنګانو په دم، دم دی